

ARKEOLOJİ BÖLÜMÜ LİSANS PROGRAMI

DERS İÇERİKLERİ

ZORUNLU DERSLER

I. YARIYIL

ATA 001 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

İnkılâp ve benzeri kavramların temel özelliklerini, amaçlarını ve birbirleriyle ilişkileri anlatılır. Osmanlı İmparatorluğunun yıkılışına yol açan iç ve dış nedenler hakkında temel bilgiler verilir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

TDI 001 Türk Dili I

Dil ve dilin özellikleri açıklanır. Türkçenin dünya dilleri arasındaki yeri anlatılır. Türkçe yazım kuralları açıklanır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Odacı, Serdar, Üniversiteler İçin Dil ve Anlatım, Palet Yayınları, Konya 2009
- Ergin, Muharrem, Türk Dilbilgisi, Bayrak Basım, Yayım, Tanıtım, İstanbul 2009

YDL 001 Yabancı Dil I (İngilizce)

Bu dersin amacı, içeriğini konu bağlamında verilen gramer kuralları, etkin kelime kullanımı, etkin sözlük kullanımı okuduğunu anlama Yabancı dil eğitiminin amacı İngilizce'nin okuma, dinleme, yazma ve konuşma gibi dil becerileri geliştirilir. Kelime oyunları, telaffuz alıştırmaları ve portfolyo değerlendirmesi yapılır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Murphy, R. 2006; Essential Grammar In Use, Cambridge, Great Britain
- Redston, C. 2006; Face2face Elementary Course Book, Cambridge, Great Britain
- Arslan, A. 2009; English Panorama, Key Publishing, Ankara

SIB 001 Siber Güvenliğin Temelleri

Dersin İçeriği: Siber Güvenliğin Temelleri dersi, siber güvenlik alanında daha ileri düzeyde çalışmalar yapmak isteyen öğrenciler için tasarlanmıştır. Bu temel ders, siber güvenlik alanına genel bir bakış sağlar. Müfredat, siber suçluların özelliklerini ve kullandıkları taktikleri araştırır. Ardından, siber güvenlik profesyonellerinin siber suçla mücadele etmek için kullandığı teknolojileri, ürünleri ve prosedürleri araştırır.

Dersin Amacı: Siber Güvenliğin Temelleri dersi, öğrencileri daha gelişmiş güvenlik kurslarında eğitimlerine devam etmeye hazırlar. Bu keşif dersinde, siber güvenliğin neden gerekli olduğunu, bir siber güvenlik tehdidiyle mücadele etmek için kullanılan araçların türlerini ve bu heyecan verici alanda kariyer için artan fırsatları açıklayan sekiz bölüm bulunmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 111 Arkeolojiye Giriş ve Terminoloji

Dersin İçeriği: Arkeoloji nedir, Arkeolojinin tanımı, amacı, sınırları; Arkeolojinin diğer bilimlerle ilişkisi: tarih, filoloji, jeoloji, felsefe, zooloji, botanik ve sanat tarihi ilişkileri; Anadolu arkeolojisine bakış: ilk araştırmalar, günümüze kadar gelen arkeolojik çalışmalar. Arkeoloji biliminin ortaya çıkışı, tarihsel gelişimi, Türkiye'de arkeoloji; Anadolu'daki

arkeolojik araştırma alanları, dünyadaki arkeolojik keşifler ve eski yazıtların çözüm yöntemleri, kazılar ve kazı türlerini kapsayan bir anlatım ön görülmektedir. Arkeolojik bir araştırmanın esasları: antik kaynakların, arkeolojik, epigrafik ve nümizmatik belgelerin değerlendirilmesi, Arkeolojinin Kolları: prehistorya, protohistorya, eski yakın doğu arkeolojisi, Akdeniz arkeolojisi, klasik arkeolojisi, mısır arkeolojisi ve yenedünya arkeolojisi.

Arkeoloji terminolojisi, seramik üretiminde aşamalar, kil temininden fırına, boyama teknikleri, kapların form ve işlevleri açıklanacaktır. Kronoloji, mimari, kentler ve yapı tipleri, sivil, sosyal, kültürel, ticari, dinsel ve ölü yapıları, teknik ve malzeme, mimari bezekler; Arkeoloji biliminde kullanılan mimari, heykel ve seramik ile ilgili kavramlar anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Arkeoloji hakkında temel bilgileri vererek, öğrencilerin bu bilim dalı hakkında genel bir fikir sahibi olmalarını sağlamaktır.

Arkeoloji hakkında temel bilgileri vererek, öğrencilerin geçmişe ait teorik ve temel uygulamalar konusunda genel fikir sahibi olmalarını sağlamaktır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Başaran, C., Arkeolojiye Giriş, 1989.
- Trendall, A., Arkeolojiye Giriş, Yunan ve Roma Sanatına Genel Bakış, Çev. Y. Ersoy, 1996.
- Mansel, A. M., Ege ve Yunan Tarihi, Ankara, 1963.
- Akurgal, E., Anadolu Uygarlıkları, İstanbul, 2003.
- Naumann, R., Eski Anadolu Mimarlığı, Ankara, 1975.
- Sevin V. Anadolu Arkeolojisi, İstanbul 2003.
- Saltuk S., Arkeoloji Sözlüğü, 1990.
- Er Y., Klasik Arkeoloji Sözlüğü, 2004.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 112 Anadolu Kültür Tarihi

Dersin İçeriği: Neolitik'ten Demir Çağ'a kadar olan dönemde Hititler, Frigler, Urartular ve diğer önemli Anadolu kültürleri ve bu kültürlerin Mezopotamya kültürleriyle olan ilişkileri; Anadolu kültürel sentezi, yerli özellikler ve batı uygarlığına etkileri irdelenecektir.

Dersin Amacı: Anadolu'nun Neolitik Dönem'den başlamak üzere, genel görünümü ve önemli merkezlerin tanıtımı yapılacak. M.Ö.2.bin ve 1.bin yıldaki siyasi, ekonomik ve kültürel gelişmeler toplumlar arası ilişkiler, devletlerin tarihçeleri ve Anadolu'nun tarihsel süreci içindeki önemi açıklanacaktır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- E. Akurgal, Hatti - Hitit Sanatı, Anadolu Kültür Tarihi, 1997.
- K. Bittel, Die Hethiter; R. Naumann, Eski Anadolu Mimarlığı, 1975.
- Hodder, Çatalhöyük, 2006.
- J. Mellaart, Yakın Doğu'nun En Eski Uygarlıkları, 1988.
- E. Akurgal, Anadolu Uygarlıkları, 1987.
- J. G. Macqueen, Hititler ve Hitit Çağında Anadolu, 2001.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 113 Arkeolojik Kazı ve Araştırma Teknikleri

Dersin İçeriği: Arkeolojik kazı sistemleri, sualtı arkeolojisi, yüzey araştırma yöntemleri, arazide arkeolojik alan ve kalıntıların algılanması, yüzey buluntularının değerlendirilmesi, sit kavramları, tespit ve tescil, vaziyet planı çıkarma konularını öğretmektir.

Dersin Amacı: Öğrencilere modern kazılarda ve diğer arkeolojik çalışmalardaki uygulamaları, metodları öğretmek.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Brodribb, C., Drawing Archaeological Finds for Publication. London 1970.
- Collon, V.M., Camera Techniques in Archaeology. London 1973.
- Crawford, O.G.S., Archaeology in the Field. London 1953.
- Sevin, V., Arkeolojik Kazı Sistemi El Kitabı. İstanbul 1995.
- Ünlüsoy, S. – Çakırlar, C. – Çilingiroğlu, Ç. (ed.), Arkeolojide Temel Yöntemler, İstanbul, 2018.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 114 Prehistoryyaya Giriş

Dersin içeriği: Prehistorya insanlığın kültürel gelişiminin en uzun evrelerinden birisi olarak değerlendirilmektedir. Buzul çağı içerisinde insanlığın ortaya çıkışıyla birlikte başlayan ve yazının icadına kadar ki geçen süreyi kapsamaktadır prehistorik dönemin yaşandığı farklı bölgelerdeki insanlığın gelişimi ve doğa şartlarının elverdiği ölçülerde zamansal olarak değişiklik göstermektedir. Prehistorik dönemin evrelere ayrılmasıyla bu durum hakkındaki değerlendirmelerde daha anlaşılır hale gelmiştir. Bu evreler Taş çağı: Paleolitik dönem (Alt Paleolitik, Orta Paleolitik Üst Paleolitik), Mezolitik dönem, Neolitik dönem daha sonra Bakır çağ (Kalkolitik dönem) ve Tunç çağının belirli dönemlerinde yazının kullanılmasıyla son bulmaktadır. Bu derste Prehistorik dönemin görüldüğü alanlarda yapılan çalışmalardan elde edilen ve günümüze kadar gelmiş kültür kalıntıları yukarıda belirlediğimiz kronolojiye göre incelenecektir.

Dersin amacı: Prehistorik dönem tarih öncesi dönem olarak adlandırılan ve insanlığın gelişiminde ilk başta günlük ihtiyaçlarını karşılamak için avcı toplayıcılıkla başlayan daha sonra yerleşik hayata geçiş ile toplu halde yaşamda dâhil olmak üzere bu süreç içerisinde oluşan kalıntıların ve kültürel birikimin tanıtılması, yapılan kazı çalışmalarında ortaya çıkarılan ve tarihlenen malzemelerin görselleriyle değerlendirilip öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Kökten, İ.K., (1957) Antalya'da Karain Mağarasında Yapılan Tarihöncesi Araştırmalara Toplu Bir Bakış, Türk Arkeoloji Dergisi, Ankara, VII (1) 46-48
- Mellaart, J. (1988) Yakın Doğu'nun En Eski Uygarlıkları. İstanbul
- Braidwood, R.J. (1995) Tarih Öncesi İnsan. İstanbul, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Arkeoatlas Sayı: I, (2002) İstanbul.
- DNR Mithen, S. (1999) Aklın Tarihöncesi. Ankara.
- Sandars, N.K. (1995) Prehistoric Art In Europe. New Haven and London.
- Maisels, C.K. (1999) Uygarlığın Doğuşu (Yakındoğu'da Avcılık ve toplayıcılıktan Tarıma Kentlere ve Devlete Geçiş). Ankara.
- Naumann, R. (1991) Eski Anadolu Mimarlığı Ankara.
- Kuhn, S.L., Arsebük, G. And Clark Howell, F. (1996) The Middle Pleistocene Lithic Assemblage From Yarımburgaz Cave, Turkey, Paléorient, Paris, 22(1), 31-49.
- Arsebük, G. (1998) Yarımburgaz Mağarası. Pleistosen Arkeolojisi ile ilgili Son Çalışmalara 1997 Gözüyle Özet Bir Bakış, TÜBA-AR, Ankara, 1, 9-25.
- Erek, C.M., (2012) Güneybatı Asya Ekolojik Nişi içinde Direkli Mağarası Epipaleolitik Buluntularının Değerlendirilmesi, Anadolu/Anatolia 38, 53-66.
- Kökten, İ. K., (1959) Tarsus-Antalya Arası Sahil Şeridi Üzerinde ve Antalya Bölgesinde Yapılan Tarihöncesi Araştırmaları Hakkında, Türk Arkeoloji Dergisi, Ankara, VIII (2), 10-16.
- Kökten, İ.K., (1952) Anadolu'da Prehistorik Yerleşme Yerlerinin Dağılışı Üzerine Bir Araştırma, AÜDTCF Dergisi, Ankara, X (3-4),167-207

- Kökten, İ.K., (1955) Antalya’da Karain Mağarasında Yapılan Prehistorya Araştırmalarına Toplu Bir Bakış, Belleten, Ankara, XIX (75), 271-293
- Kansu, Ş.A., (1939) Türk Tarih Kurumu Prehistorik Araştırmaları, Belleten, Ankara, III (9), 93- 97.
- Kökten, İ.K., (1963) İstanbul Batısında Eskitaş (Paleolitik) Devrine Ait yeni Buluntular, AÜDTCF Dergisi, Ankara, XX(3-4), 277-278.
- Brantingham, P.J., Kuhn, S.L, Kerry K.W., (2004) The Early Upper Paleolithic Beyond Western Europe. Berkeley, University of California Press.
- Harmankaya, S., Tanındı, O., (1996) Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri TAY-1, Paleolitik / Epipaleolitik, İstanbul, Ege Yayınları.
- Hovers, E., Kuhn., (2006) Transitions before The Transition: Evolution and Stability in the Middle Paleolithic and Middle Stone Age. New York: Springer
- Klein, R.G., (1999) The Human Career: Human Biological and Cultural Origins. Chicago. University of Chicago Press
- Klein, R.G., Edgar, B., (2002) The Dawn Of Human Culture. John Wiley & Sons, Inc., New York.
- Mellars, P.A., (1996) The Neanderthal Legacy: An Archaeological Perspective from Western Europe. Princeton: Princeton University Press.
- Mithen, S., (1996) Aklın Tarihöncesi, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Pelegrin, J., (1990) “Prehistoric lithic technology: some aspects of research”. Archaeological Review Cambridge 9, s. 75-104.
- Stringer, C.B., Gamble, C., (1993) In Search of the Neanderthals. London: Thames and Hudson

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 115 Arkaik Mimari

Dersin İçeriği: Arkaik mimaride öncelikle ilk insandan başlayarak mimaride görülen değişim ve gelişmeler, çağları ve bölgesi içinde dini, sosyal ve kültürel açıdan irdelenecek, yaşanan gelişimler belli bir kronolojik sıralama ile mimari alandan örneklerle anlatılacaktır. Mimari yapılar kamusal, sivil ve idari yapılar başlıkları altında incelenecek.

Dersin Amacı: Arkaik Dönem Mimarisinde uygulanan yapım tekniklerinin, yapı malzemelerinin, plan tiplerinin ve düzenlerin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Yararlanılacak Kaynaklar:

- Müfid Mansel, Ege ve Yunan Tarihi, Ankara- 1984.
- R. Naumann, Eski Anadolu Mimarlığı, 2007.
- İplikçioğlu, Eski Batı Tarihi I, Ankara, 1997.
- O. Tekin, Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş, İstanbul, 2012.
- Boardman, J., Yunan Heykeli Arkaik Dönem, 2001.
- J. Boardman, Athenian Red Figure Vases: the Archaic Period, 1975.
- J. Boardman, Athenian Red Figure Vases: the Classical Period, 1989.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

II. YARIYIL

ATA 002 Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Bu derste; Türkiye Cumhuriyeti'nin laik bir devlet düzenine sahip olmasında önemli bir rol oynayan 3 Mart 1924 tarihli devrim yasaları ve günümüzdeki önemi anlatılır. Türkiye'de katılımcı bir demokratik düzenin oluşumu ve demokratikleşme çabaları anlatılır. Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni çağdaş uygarlık düzeyine ulaştırmak için yaptığı siyasal, sosyal, ekonomik, hukuk, eğitim ve kültür alanlarındaki atılımlarının önemi açıklanır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

TDI 002 Türk Dili II

Bu derste; Türkçede sözlü anlatım türleri örneklerle açıklanır. Yazılı anlatım türleri yine örneklerle açıklanır. Kompozisyon yazarken uyulması gereken kurallar verilen çeşitli kurallarla pekiştirilir. Kişinin kendisini doğru ifade edebilme yolları kazanması sağlanır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Odacı, Serdar, Üniversiteler İçin Dil ve Anlatım, Palet Yayınları, Konya 2009
- Ergin, Muharrem, Türk Dilbilgisi, Bayrak Basım, Yayım, Tanıtım, İstanbul 2009
- Büyük Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu yayınları, Ankara

YDL 002 Yabancı Dil II (İngilizce)

Farklı sosyal konu içerikli parçaları İngilizce olarak yazabilme yetisi kazandırılır. Günlük yaşamla ilgili konuları yabancı dil örnekleri ile anlatılır. Kişiyi günlük yaşamda kullanabileceği cümlelerin yapıları örneklerle açıklanır. Tüm dönem boyunca öğrencinin derste pratik yapması sağlanır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Murphy, R. 2006; Essential Grammar In Use, Cambridge, Great Britain
- Redston, C. 2006; Face2face Elementary Course Book, Cambridge, Great Britain
- Arslan, A. 2009; English Panorama, Key Publishing, Ankara

KAR 001 Kariyer Planlama

Dersin İçeriği: Kariyer kavramı, Kariyer planlaması, Kariyer planlamasının mesleki danışmanlıkla ilişkisi Bireysel kariyer gelişimi Özgeçmiş hazırlama ve özgeçmiş çeşitleri İş görüşmesi Kariyer planlama süreci Türk eğitim sisteminin kariyer planlaması doğrultusunda değerlendirilmesi Kariyer danışmanlığının okullarda uygulanabilirliği Yaşam boyu kariyer planlaması Emeklilikte kariyer planlaması.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı gelişim süreci içerisinde bireylerin ilgi, yetenek ve değerleri doğrultusunda bireyi tanıma, kariyer gelişim kuramlarına göre kariyeri planlama ve örgün eğitim sonrası kariyer planlamasında neler yapılabileceğine ilişkin bilgi ve becerilerin kazandırılmasıdır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Kuzgun, Y. (2003). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Ankara: Nobel
- Erdoğan, N. (2003). Kariyer Geliştirme. Ankara, Nobel
- Kulaksızoğlu, A. (2005). Ergenlik Psikolojisi. İstanbul Remzi
- Kuzgun, Y. (2003). Meslek Danışmanlığı Kuramlar Uygulamalar. Ankara: Nobel

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 121 Türkiye Prehistoryası

Dersin İçeriği: Paleolitik Çağ (Eski Taş Çağı), Mezolitik Çağ (Orta Taş Çağı) ve Neolitik Çağ (Yeni Taş Çağı)'da Anadolu'daki merkezlerin anlatımı yapılacaktır.

Dersin Amacı: Prehistorik Anadolu Uygarlıklarının tanıtılması, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Akurgal, E., Anadolu Uygarlıkları, İstanbul, 2003.
- Naumann, R., Eski Anadolu Mimarlığı, Ankara, 1975.
- Mellart, J., Catalhuyuk: A Neolithic Town in Anatolia, Londra, 1967.
- Blegen, C. W., Troy and the Trojans, New York, 1963.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 122 Ön Asya Kültür Tarihi I

Ders içeriği: Önasya coğrafyasının incelenmesi, Önasya kronolojisi, Önasya'da Neolitik Dönem, Önasya'da Hassuna Samarra ve Halaf Dönemi, Önasya'da Obeyd Dönemi, Önasya'da Uruk Dönemi, Önasya'da Akkad Devleti Dönemi siyasi tarihi, Önasya'da Eski Babil ve Eski Assur Dönemi siyasi tarihi, Önasya'da Kassit, Orta Assur ve Babil Dönemi siyasi tarihi, Önasya'da diğer uygarlıklar ve kültürleri konularından oluşacaktır.

Dersin amacı: Ön Asya'da ortaya çıkan uygarlıkların (Kıta Yunanistan ve Ege Adaları, Girit, Kıbrıs, Balkanlar, Kafkasya, İran, Mezopotamya, Suriye, Filistin, Mısır) dini, edebi, siyasi yapıları ve toplumsal yapıları konularını göz önüne alarak öğretmektir. Ayrıca Önasya Arkeolojisi ile ilgili değerlendirmeleri, Önasya coğrafyasını, Önasya Kültürlerini, Önasya Kronolojisini, çevre bölgelerle karşılaştırma yaparak yorumlamak ve incelemektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Kinal F. (1983) Eski Mezopotamya Tarihi.
- Roux G. (1992) Ancient Iraq
- Kuhrt, A. (2007), Eskiçağ'da Yakınoğu I-II, (Çev. D. fiendil), İstanbul.
- Frangipane M. (2002) Yakınoğuda Devletin Doğuşu, (çev. Z. Z. İlkgenen.
- Mieroop M. A (2007) History of Ancient Near East, Oxford.
- Kuhtr A. (2007) Eski Çağda Yakınoğu, çev. D. Şendil, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları
- Amiet, P. (1980) Art of Ancient Near East, New York
- Burney, C.A. (1977) The Ancient Near East, Ithaca
- Curtis, J.E. (1970) Fifty Years of Mesopotamia Discovery Baltimore.
- Parrot, A. (1979) Nineveh and Babylon New York.
- Parrot, A. (1960) Sumer, London.
- Oates, J. (1979) Babylon, London.
- Perkins, A.L. (1949) The Comparative Archaeology of Early Mesopotamia, Chicago.
- Renfrew, C. ve P.G. (1996) Bahn Archaeology, Theories, Methods and Practice, London.
- Köroğlu, K. (2010). Eski Mezopotamya Tarihi. Başlangıcından Pers Dönemine Kadar, İstanbul.
- Roaf, M. (1996). Mezopotamya ve Eski Yakınoğu (Çev. Z. Kılıç), İstanbul.
- Postgate, N. (1992). Early Mesopotamia, Society and Economy at the dawn of history, London.
- Van de Mieroop, M. (2006). Antik Yakınoğu'nun Tarihi (Çev. S. Gül), Ankara.
- Kramer, S. N. (2002). Sümerler (Çev. Ö. Buze), İstanbul
- Chiera, E. (1997). Kilden Kitaplar Çivi Yazılı Belgelerin Anlattıkları (Çev. Ali M. Dinçol), İstanbul

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 123 Seramik Sanatına Giriş

Dersin İçeriği: Anadolu'da Seramiğin Ortaya Çıkışı, İlk Örnekler, Neolitik, Kalkolitik, Tunç Çağı, Minos, Miken, Sub-Miken, Protogeometrik, Geometrik, Oryantalizan ve Arkaik Dönem seramikleri dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, öğrencilere Seramik sanatı hakkında ayrıntılı bilgi vermek. Katılımcılara seramik yoluyla dönemsel farklılıkları anlayabilme becerisini kazandırmak. Öğrencilerin seramik malzeme üzerinden farklı bölgelerin çeşitli kültürleri ile ilişki kurabilmesini sağlamak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Başgelen, Nezir "Seramiğin Bulunup Geliştiği Anadolu'nun Benzersiz Dönemi Neolitik Çağ", Seramik Türkiye Dergisi, İstanbul 2006.
- Schoop U. 2005. Das anatolische Chalkolithikum.
- The Early Bronze age Pottery in Northwest Turkey in Light of Results of a Survey Around the Marmara Sea?, (Ed. By H.Erkanal et al), Proceedings of the International Symposium International Symposium on the Aegean in the Neolithic, Chalcolithic and Early Bronze Age. 13-19.10.1997 Urla-İzmir: 275-283.
- Use and Appreciation of Mycenaean Pottery: In the Levant, Cyprus and Italy (ca. 1600-1200 BC), Gert Jan vana Wijngaarden.
- V. R. dA. Desborough, Protoegeometric Pottery, Oxford 1952.
- R. M. Cook, Greek Painted Pottery, Londra 1960.
- J. N. Coldstream, Greek Geometric Pottery.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 124 Arkaik Heykel

Dersin İçeriği: Heykel nedir? ilk örnekleri ve yapıım malzemeleri nelerdir? Arkaik Dönem heykel sanatında görülen gelişme ve değişimler nelerdir? Sorularına karşılıklı tartışmalar ile yanıt aranarak, arkaik dönem heykeltıraşlığının yorumlama tartışma yoluyla öğretilmesi. Ayrıca heykellerin kullanım amaçları; dini, sosyal ve kültürel fonksiyonları dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Arkaik Dönemin kronolojisi içinde heykel sanatının biçembilim gelişiminin öğretilmesi ve heykeltıraşlık eserleri hakkında değerlendirme yapabilme becerinin gelişmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Müfid Mansel, Ege ve Yunan Tarihi, Ankara- 1984.
- Boardman, J., Yunan Heykeli Arkaik Dönem, 2001
- Y. Boysal, Arkaik Devir Heykeltıraşlığı, Ankara, 1979.
- G.M.A. Richter, A Handbook of Greek Art, Londra 1959.
- Yusuf Boysal, Grek Klasik Devir Heykeltıraşlığı, İ.Ö. 4. Ve 5. Yüzyıllar, 1967.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 125 Mitoloji

Dersin İçeriği: Mitoloji tanımı, temel kavram ve kaynakları, mitoloji, din ve kültür ilişkileri, Önasya ve Anadolu kültürlerinin mitolojileri, birbirlerine etkileri ile mitolojik anlatımların sanata yansması ve mitolojik sahnelerin yorumlanmasının öğretilmesi amaçlanmaktadır. Yunan Mitolojisinin kaynakları olan ozanlar (Homeros ve Hesiodos) ve eserleri, Yunan ve Roma Mitolojine esin kaynağı olan Doğu Efsaneleri, Hesiodos'a göre evrenin yaratılışı, tanrıların doğuşu, Yunan ve Roma panteonundaki tanrılar, bu tanrıların özellikleri ve mitleri dersin kapsamına girmektedir.

Dersin amacı: Ön Asya, Antik Yunan ve Roma dini inancı, tanrı ve tanrıçalarının kronolojik olarak görsel malzeme desteği ile birlikte stil kritik yapıp, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- .Aksoy, Nuh'un Gemisi ve Tufan. Ankara 1987.
- J.L. Bottéro, L'épopé de Gılgamesh, Paris, 1992.
- J.Black, & A. Green, Gods, Demons and Symbols of Ancient Mesopotamia. London 1992.
- F.G.Bratton, Yakınoğu Mitolojisi. İstanbul 1995.
- F.Challaye, Dinler Tarihi. İstanbul 1975.
- B.Cömert, Mitoloji ve İkonografi. H.Ü., Ankara 1980.
- H.Frankforth, The Intellectual Adventure of Ancient Man. Chicago 1946.
- H.Frankforth, Ancient Egyptian Religion. New York 1948.
- C.H.Gordon, Ugaritic Literature. Rome 1949.
- A.George, The Epic of Gılgamesh, New York, 1999.
- E.Hamilton, Mitologya. İstanbul 1990.
- J.E.Harrison, Themis. A Study of the Social Origins of Greek Religion. 1927.
- S.H.Hooke, Ortadoğu Mitolojisi. Ankara 1991.
- L.W.King, Legends of Babylon and Egypt. London 1918.
- S.N.Kramer, From the Tablets of Sumer. Colorado 1956.
- S.N.Kramer, Tarih Sumer'de Başlar. Ankara 1990.
- L.S.B.Leakey, İnsanın Ataları. Ankara 1988.
- J.Mendelson, Religions of the Ancient Near East. New York 1955.
- J.Mellaart, Yakınoğunun En Eski Uygarlıkları. İstanbul 1988.
- S.Parpola, The Standard Babylonian Epic of Gılgamesh, Helsinki, 1997.
- A.Şenel, İlkel Toplumdan Uygur Topluma. Ankara 1982.
- H.G.Yurtaydın, Dinler Tarihi. Ankara 1978.
- Eyüboğu, S., Erhat, A., Hesiodos Eseri ve Kaynakları, Ankara, 1977.
- Homeros, İlyada, Erhat, A., Kadir, A. (çev.), İstanbul, 1984.
- Homeros, Odysseia, Erhat, A., Kadir, A. (çev.), İstanbul, 1984.
- Cömert, B., Mitoloji ve İkonografi, Ankara, 1980.
- Erhat, A., Mitoloji Sözlüğü, İstanbul, 1972.
- Grimal, P., Mitoloji Sözlüğü, İstanbul, 1997.
- Pinsent, J., Die Götter und Mythen der alten Griechen, Klagenfurt ,1988.
- Simon, E., Die Götter der Griechen, München, 1985.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

III. YARIYIL

ARK 234 Prehistorik Dönem Yontma Taş Endüstrisi ve Kültürleri

Dersin içeriği: Söz konusu ders kapsamında, Alt Paleolitik'ten başlayarak tüm prehistorik dönemlerde kullanılan yontma taş aletleri tekno-tipolojik özellikleri anlatılacaktır. Bu bağlamda, aletlerin hangi tekniklerle ne şekilde üretildikleri, bunların nasıl alet haline dönüştürüldükleri ve hangi alanlarda kullanıldıkları incelenecektir. Bunun için de, taş alet yapımında hangi taşların kullanıldıkları, bunların nasıl elde edildikleri, ham yumrunun çekirdek haline dönüştürüldükten sonra çıkarımların hangi tekniklerle yapıldıkları, ilk ürünler olan taşımalarının genel özellikleri, aletlerin morfolojik ve işlevsel özelliklerine göre nasıl sınıflandırıldıkları ile hangi alanlarda kullanıldıkları üzerinde detaylı bir biçimde durulacaktır. Bu şekilde paleolitik dönemlerdeki insan evrimiyle paralel olarak yontma taş endüstrilerindeki gelişimde açıklığı kavuşacaktır.

Dersin Amacı: Prehistorik dönem yontma taşlarının tanıtılması, görsel malzeme desteği ile birlikte kronolojisinin stil kritiği yapılarak öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- AMICK Daniel S. Ve Raymond P. MAULDIN(Eds.) 1989, Experiments in Lithic Technology. BAR International Series 528.
- CAUVIN M.C.(Ed.) 1982, Traces D'Utilization Sur Les Outils Néolithiques du Proche Orient. Lypns. Travaux de la Maison de l'Orient 5, Paris.
- PATTERSON L.W. 1975, "Description of Prismatic Blade Cores" Newsletter of Lithic Technology, Volume: IV, No: 1-2: 20-24.
- ROSEN Steven A. 1989, "The Analysis of Early Bronze Age Chipped Stone Industries: A Summary Statement" P. MIROSCHEDJI (Ed.) L'Urbanisation de la Palestine a l'age du Bronz Ancient, Part I: BAR International Series: 199-222.
- ROSEN Steven A. 1997, Lithics After the Stone Age: A Handbook of Stone Tools from the Levant. Altamira Press, London.
- STEFFEN Anastasia, Elizabeth J. SKINNER ve Peter W. AINSWORTH 1998, "A View to the Core: Technological Units and Debitage Analysis" Ann F. RAMENOFISKY ve Anastasia STEFFEN (Eds.) Unit Issues in Archaeology, Measuring Time, Space and Material. University of Utah Pres: 131-146.
- UNGER-HAMILTON R. 1988, Methot in Microwear Analysis, Prehistoric Sickles and Other Stone Tools from Arjoune, Syria. BAR International Series 135.
- WHITTAKER John C. 1994, Flintknapping: Making and Understanding Stone Tools, University of Texas Pres, Texas.
- YALÇINKAYA Işın 1985, "Alt ve Orta Paleolitik Yongalama Teknikleri ile Tipolojisinin İncelenmesinde Bir Yöntemin İlkeleri, Antropoloji, Sayı 12 (1980-1985), Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara: 379-394.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 235 Ön Asya Kültür Tarihi II

Ders içeriği: Önasya'da Tarih Öncesi Dönem Kültürü, Önasya'da Tarih Sürecin Başlangıcı, Sümer Kültürünün Değerlendirilmesi, Akkad Kültürünün Değerlendirilmesi, MÖ ikinci Binyılda Mezopotamya Kültürünün Değerlendirilmesi, Yeni Babil Uygarlığı Kültürünün Değerlendirilmesi, Arkeolojik Verilerin Değerlendirilmesi, Mısır Eski Krallık Dönemi, Mısır Orta Krallık. Dönemi, Mısır Yeni Krallık. Dönemi konularından oluşacaktır.

Dersin amacı: Ön Asya'da ortaya çıkan uygarlıkların (Kıta Yunanistan ve Ege Adaları. Girit, Kıbrıs, Balkanlar, Kafkasya, İran, Mezopotamya, Suriye, Filistin, Mısır) dini, edebi, sivasal yapısı ve toplumsal yapısı konularını göz önüne alarak öğretmektir. Arıca Önasya Arkeolojisi

ile ilgili değerlendirmeleri, Önasya coğrafyasını, Önasya Kùltürlerini, Önasya Kronolojisini, çevre bölgelerle karşılaştırma yaparak yorumlamak ve incelemektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Kramer, S. N. (2002). Sümerler (Çev. Ö. Buze), İstanbul
- Van de Mieroop, M. (2006). Antik Yakındoğu'nun Tarihi (Çev. S. Gül), Ankara
- Leick G. (2001) Mesopotamia The Invention of the City.
- Frangipane M. (2002) Yakındoğuda Devletin Doğuşu, (çev. Z. Z. İlkelen).
- Mieroop M. (2007) A History of Ancient Near East, Oxford.
- Kuhr A. (2007) Eski Çağda Yakındoğu, çev. D. Şendil, Türkiye İş Bankası Kùltür Yayınları
- Kinal F. (1983) Eski Mezopotamya Tarihi.
- Roux G. (1992) Ancient Iraq.
- Postgate, N. (1992). Early Mesopotamia, Society and Economy at the dawn of history, London.
- Chiera, E. (1997). Kilden Kitaplar Çivi Yazı Belgelerin Anlattıkları (Çev. Ali M. Dinçol), İstanbul.
- Roaf, M. (1996). Mezopotamya ve Eski Yakındoğu (Çev. Z. Kılıç), İstanbul.
- Renfrew, C. ve P.G. (1996) Bahn Archaeology, Theories, Methods and Practice, London.
- Perkins, A.L. (1949) The Comparative Archaeology of Early Mesopotamia, Chicago.
- Parrot, A. (1960) Sumer, London.
- Oates, J. (1979) Babylon, London.
- Parrot, A. (1979) Nineveh and Babylon New York.
- Köroğlu, K. (2010). Eski Mezopotamya Tarihi. Başlangıcından Pers Dönemine Kadar, İstanbul.
- Curtis, J.E. (1970) Fifty Years of Mesopotamia Discovery Baltimore.
- Burney, C.A. (1977) The Ancient Near East, Ithaca.
- Amiet, P. (1980) Art of Ancient Near East, New York.
- Hornung, E. (2004). Ana Hatlarıyla Mısır Tarihi, (Çev. Z. Akarsu Yılmaz), İstanbul.
- Freeman, C. (2003). Mısır, Yunan ve Roma, Antik Akdeniz Uygarlıkları, (Çev. S. K. Angı), Ankara.
- Wallis Budge, E.A. (2008). Antik Mısır Edebiyatı, Yazınsal Metinler, İzmir.
- Baines, J. - J. Malek (1986). Eski Mısır, (Çev. Z. Aruoba - O. Aruoba), İstanbul.
- Desplancques, S. (2006). Antik Mısır, (Çev. I. Yerbuz), Ankara.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 236 Klasik Dönem Mimarisi

Dersin İeriği: Kıta Yunanistan ve Anadolu coğrafyasında, Klasik Dönem mimarlığı dersin konusudur. Kendisinden sonraki evrelere temel olan mimari plan çeşitleri ve kullandıkları teknikler dersin ieriğini oluşturmaktadır. Klasik Dönem mimarisinin genel özellikleri, önemli mimarları ve eserlerinin ayrıntılı şekilde tanıtılması ve mimarlık tarihinde özellikle de tapınak mimarisindeki rolünün öneminin verilmesi.

Dersin Amacı: Klasik Dönemde inşa edilen dini, sosyal ve sivil yapıları plan, mimari düzen, inşa teknikleri ve bezeme stili açısından değerlendirerek, Klasik Dönemde inşa edilen yapıları tanımak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- J. Boardman, Greek Art, Thames and Hudson, 1996.
- Gruben, G., Die Tempel der Griechen, Darmstadt, 1976.
- Thomlinson, R. A., Yunan Mimarlığı, İstanbul, 2003.
- Robertson, D. S., Greek and Roman Architecture, Cambridge, 1977.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 237 Antik Kaynaklar

Dersin İçeriği: Antikçağ'da yazılan ve günümüze kadar korunagelen yazılı metinler dersin konusudur. Söz konusu yazılı metinler üzerinden antikçağın sosyo-kültürel ilişkileri ve inanç yapıları irdelenecektir.

Dersin amacı: Antikçağa ilişkin tüm antik kaynakların aktarımı yapılacaktır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Homeros, İlyada.
- Homeros, Odysseia
- Herodotos, Herodot Tarihi
- Hesiodos, İşler ve Günler
- Xenophon, Yunan Tarihi
- Xenophon, Anabasis (Onbinlerin Dönüşü)
- Titus Livius, Roma Tarihi
- Vitruvius, Mimarlık Üzerine On Kitap
- Prokopius, Bizansın Gizli Tarihi

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

IV. YARIYIL

ARK 241 Sümer – Akad Kültürü

Dersin İçeriği: Bu derste Sümer - Akad'da tarih, heykel mimari, küçük buluntular ve resim sanatının gelişimi başlangıcından itibaren önemli örnekler üzerinde ayrıntı anlatımlar yapılacaktır.

Dersin Amacı: Sümer - Akad tarih ve sanatının tanıtılması, görsel malzeme desteği ile birlikte kronolojisinin stil kritiği yapılarak öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Akkermans, p. -G. Schwartz, 2003, The Archaeology of Syria. Cambridge.
- Collon, D.; First Impressions, Cylinder Seals in the Ancient Near East. London, 1987
- Frankforth, H. Cylinder Seals London, 1939
- Frankforth, H. The Art and Architecture of the Ancient Orient. London 1970
- Moortgart, A. Die Kunst des Alten Mesopotamien I, Sumer und Akkad Köln, 1985
- Moortgart, A. Die Kunst des Alten Mesopotamien II, Babylon und Assur Köln, 1985
- M. Roaf, Yakındoğu Uygarlıkları Ansiklopedisi, Mezopotamya; İstanbul, 1996
- H. Klengel Kulturgeschichte des alten Vorderasien Berlin 1989
- Curtis, J.E. Fifty Years of Mesopotamia Discovery Baltimore 1970
- Roux, G. Ancient Iraq Harmondsworth 1980
- Perkins, A.L. The Comparative Archaeology of Early Mesopotamia Chicago 1949
- Amiet, P. Art of Ancient Near East New York 1980
- Burney, C.A. The Ancient Near East Ithaca 1977
- Parrot, A. Sumer London 1960
- Oates, J. Babylon London 1979
- Oates, J & D. Oates The Rise of Civilization Oxford, 1976
- Strommenger, E. ve M. Hirmer The Art of Mesopotamia London 1964
- Oppenheim, A. L. Ancient Mesopotamia, The Portrait of Dead Civilization Chicago-London, 1964
- Orthmann, W. 1984 Der Alte Orient. Propyläen Kunst Geschichte Berlin - Potts, D., 1999, The Archaeology of Elam, Cambridge.
- Heinrich, E., Die Palaeste in Alten Mesopotamien, Berlin, 1984.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 242 Arkaik ve Klasik Dönem Seramik Sanatı

Dersin İçeriği: Arkaik ve Klasik Dönemin antik dönem seramik sanatı içinde kronolojisini öğrenir. Döneme özgü üslupların ve vazo bezeme tekniklerini, oluşan stillerin sınıflandırılmasını örnekler üzerinden öğrenir. Başta Yunanistan örnekleri daha sonra Anadolu örnekleri ve Koloni Bölgelerinden İtalya örneklerini karşılaştırmalı olarak örneklerle öğretilerek yorumlama ve değerlendirme yapılmaktadır. Seramik sanatında görülen form ve bezeme değişiklikleri yanında dönemin ressam ve atölyeleri de öğretilir

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, Arkaik ve Klasik Dönem Seramik Sanatının tanıtılması, bölgesel farkların ve dönemin öncü ressamlarının öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Desborough, V.R., 1952. Proto-geometric Pottery, Oxford.
- Folsom, R. S., 1967. Handbook of Greek Pottery, Londra.
- Coldstream, J.N., 1968. Coldstream, Greek Geometric Pottery, London.
- Schiering, W., 1957. Werkstätten orientalisierender Keramik auf Rhodos, Berlin.
- Beazley, J- Ashmole, B., 1932. Greek Sculpture and Painting to the end of the Hellenistic Period.
- Cook, R. M., 1996. Greek Painted Pottery. 3d ed. New York: Routledge.

- Beazley, J.D., 1963. Attic Red-figure Vase-painters, Oxford.
- Richter, G.M.A., 1958. Attic Red-figure Vases: a Survey, Oxford.
- Beazley, J.D., 1986. The Development of Attic Black-figure, (rev. ed. by D. von Bothmer and Mary Moore, 1986) Oxford.
- Boardman, J., 1989. Athenian Red Figure Vases, London.
- Robertson, M., 1992. The Art of Vase Painting in Classical Athens, , Cambridge University Press.
- Oakley, H., 2009. Athenian Potters and Painters, Vol. II, Oxbow Books.
- Desborough, V.R., 1952. Protoegeometric Pottery, Oxford.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 243 Teknik Resim

Dersin İçeriği: Bu derste arkeoloji öğrencilerine kazılarda çıkan çanak çömlek ve diğer küçük boyutlu objelerin çizimi ile kullanılan teknikler ve malzeme ile birlikte mimari çizim hakkında uygulamalı olarak ayrıntılı bilgi verilecektir.

Çizim terimleri ve temel kavramlar: İşaret, ölçek, çizim araç ve gereçleri; Çizim uygulamaları, Seramik çizim yöntemleri: Çizim Malzemeleri, Çizgiler, Profil çizim teknikleri; Adlandırma: Teknik Özelliklerine göre, İşlev Gruplarına göre, Üretim dönemine göre, Üretim tarzına göre adlandırma; Seramik tipolojisi: Kap formları, Gövde biçimleri, Ağız parçalarına göre kap tipolojisi.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, Teknik resimde kullanılan malzemelerin tanıtımı ve mimari yapıların çizimlerinin ve Auto-CAD programının arkeolojide uygulamasının öğrenilmesi öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- D. Yalçıklı, Seramik Çizim Yöntemleri in Ökse, T.: Arkeolojik Çalışmalarda Seramik Değerlendirme Yöntemleri İstanbul, 2003: 34-74
- C. Broddribb, Drawing Archaeological Finds for Publication. London 1970.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 244 Klasik Dönem Heykeltraşlığı

Dersin İçeriği: Klasik Dönem kronolojisinin, siyasi ve sosyal olayların ve dersin içeriğinin tanıtılması ile başlatılmaktadır. Dönemin heykel örnekleri bağımsız heykeller başta olmak üzere mimari heykeltraşlık eserleri de ele alınarak anlatılacaktır. Heykellerde görülen stil değişimi, dönemin önemli heykeltraşlarıyla birlikte anlatılacaktır

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, Arkaik ve Klasik Dönem Heykel Sanatının tanıtılması, dönemin siyasal ve sosyal olaylarını dikkate alarak heykeltraşlık eserleri üzerinde değişen stilleri yorumlamaktır

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Boysal Y., 1967. Grek Klasik Devir Heykeltraşlığı, Ankara.
- Osborne R., 1998. Archaic and Classical Greek Art, Oxford.
- Bordman J., 2001. Yunan Heykeli, Arkaik Dönem (Çev. Y. Ersoy), İstanbul, 2001.
- Ridgway B.S., 1981. Fifth Century Styles, Princeton University Press.
- Bordman J., 1995. Grek Sculpture, The Late Classical Period, London.
- Ashmole B., 1972. Architect and Sculptor in Classical Greece, New York University Press.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

V. YARIYIL

ARK 351 Hitit Tarihi ve Kültürü I

Ders içeriği: Hititlerle ilgili yapılan araştırmalar ile başlanacak ve sırasıyla II. Binyıl Anadolu Siyasi Tarihi, Hitit Krallığının Kuruluşu, Eski Hitit Krallığı Siyasi Yapısı, Orta Hitit Krallığı Siyasi Yapısı, Yeni Hitit Krallığı Siyasi Yapısı, Hitit Krallığının yıkılışı, Geç Hitit Devletleri ve anlatılan konuların genel bir konularından oluşacaktır.

Dersin amacı: MÖ. 1600 lerde Orta Anadolu'da başkenti Hattuşa olan ve MÖ. 1400 lerde Levant ve Yukarı Mezopotamya'ya kadar geniş bir alanda hüküm sürmüş ve MÖ. 1200 civarında yıkılan Hitit İmparatorluğu'nun eski orta ve büyük krallık dönemlerinin kronolojisi ve krallarını, yakın ve uzak bölgelerdeki diğer devletlerle olan ilişkilerini öğretmektir

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Beckman G.M., (1983) Hittite Birth Rituals, Weisbaden.
- Bittel K., (1976) Les Hittites, Paris.
- Bossert H.Th., (1975) Das Hethitische Felsheiligtum Yazılıkaya, Berlin.
- Bossert H.Th., (1983) Die Reliefkeramik von Boğazköy, Berlin.
- Bryce T., (2002) Hitit Dünyasında Yaşam ve Toplum, (Çev. Müfit Günay), Ankara.
- Darga A.M., (1976) Eski Anadolu'da Kadın, İstanbul.
- Darga A.M., (1992) Hitit Sanatı, İstanbul.
- Fischer F., (1963) Die Hethitische Keramik von Boğazköy, Berlin.
- Garstang J. (1910) The Land of Hittites.
- İmparator F., (1992) Hitit Yasaları, Ankara.
- Momahon J.G. (1991) The Hittite State Cult of the Tutelary Deities, Chicago.
- Naumann R., (1975) Eski Anadolu Mimarlığı
- Neve P., (2002) "The Great Temple in Boğazköy-Hattusa", Across the Anatolian Plateau. Readings in Archaeology of Ancient Turkey, Boston: 77-97.
- Ünal A., (2000) Hititler-Etiler ve Anadolu Uygarlıkları, İstanbul.
- Ünal A., (2002) Hititler Devrinde Anadolu I, İstanbul.
- Ünal, A. (2003). Hititler Devrinde Anadolu II. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Ünal, A. (2005). Hitit Devrinde Anadolu III. İstanbul: Kanaat Matbası.
- Ünal, Ahmet (1981) "Hitit Kenti Ankuwa'nın Tarihçesi ve Lokalizasyonu Hakkında", Belleten, Sayı 180, s.433-455.
- Klengel, H. (1999) Geschichte des hethitischen Reichs, Leiden: Brill.
- Bryce, T. (2005) Kingdom of the Hittites, 2nd Edition, Oxford: Oxford University Press.
- Astour, M. C. (1965) "New Evidence on the Last Days of Ugarit," American Journal of Archeology 69:253-8.
- Güterbock, H. G. (1967) "The Hittite Conquest of Cyprus Reconsidered," Journal of Near Eastern Studies 26:73-81.
- Bryce, Trevor (2020). Hititler: Anadolu Savaşçıları. Kronik Kitap.
- Karauguz, Güngör (2002) Bogazköy ve Ugarit Çivi Yazılı Belgelerine Göre Hitit Devletinin Siyasi Antlasma Metinleri, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Karauguz, Güngör (2005) Arkeolojik ve Filolojik Belgeler Işığında MÖ. II. Binde Orta Anadolu'nun Güney Kesimi, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Garstang, J., -O.R.Gurney (1959) The geography Of The Hittite Empire, London.
- Murat, L. (2012). Hititler'de Su Kültü. Ankara Üniversitesi, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Araştırmaları Dergisi, C. 31, 125-158.
- Macqueen, J. G. (2001). Hititler ve Hİtit Çağında Anadolu. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- İplikçiöğlü, B. (1990). Eskiçağ Tarihinin Anahatları. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.

- Alparslan, M. (2013). Hititler, Bir Anadolu İmparatorluğu, "Geçmişi Kaydetmek, Hitit Tarih Yazıcılığı".

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 352 Hellenistik Dönem Mimarisi

Dersin içeriği: Bu derste, Hellenistik Dönem’de inşa edilen mimari yapılar aktarılmaktadır. Hellenistik Evre’nin kültürel yapısı, toplum yapısı, kentleşme süreci ders içeriğini oluşturur. Pergamon kenti mimari yapıları, Zeus sunağı kabartmaları ders içerisinde işlenecek olan konulardır.

Dersin Amacı: Hellenistik Dönem’de inşa edilen dini, sosyal, sivil yapıları plan, mimari düzen, inşa teknikleri ve bezeme stili açısından değerlendirerek Hellenistik Dönem’de inşa edilen yapıları tanımak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- C.Picard, et.al, Les Statues ptolemaïques de Serapieion de Memhis (1955)
- G.M.A. Richter, The Portraits of the Greks I-III (1965).
- M.Robertson, A History of Grek Art (1975)
- Schaefer, J., Hellenistische Keramik aus Pergamon, Berlin, 1968.
- Ostman, R., “The city and complexity: Volterra, Italy: Pottery production during the Hellenistic Etruscan period and the Late Roman to Late Antique period”, BAR, 2004.
- Robinson, H. S., Athenian Agora, Vol 5: Pottery of the Roman Period, Chronology, 1959.
- Burn L., Hellenistic Art: From Alexander The Great To Augustus, 2005.
- Charbonneaux, Jean, Jean Martin and Roland Villard Hellenistic Greece, 1973.
- Havelock, C. M. Hellenistic Art, 1968.
- Pollitt, Jerome J. Art in the Hellenistic Age, 1986.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 353 Anadolu Tarihi Coğrafyası

Dersin İçeriği: Anadolu’da bulunan Bergama, Ephesos, Miletos, Priene, Assos, Knidos gibi önemli antik kentlerin, tarihsel süreç içerisindeki yerleri, mimarileri gibi konular ele alınacaktır. Likya’da Xanthos, Letoon, Patara, Limyra, Arykanda, Myra, Phaselis ve Olympos; Pamphilia’da Side, Aspendos, Attaleia, Perge; Kilikya’da Anazarbus, Tarsus; Paphlagonia’da ve diğer Karadeniz havzası kentlerinde Hadrianoupolis, Tieion, Pompeiopolis, Sinope ve Herakleia; Lidya, Frigya ve Galatia’da Sardis, Pessinus, Ankyra, Metropolis ve Aezonai, ipek yolu üstündeki Antiocheia, Dolikhe, Zeugma ve Edessa gibi önemli antik kentlerin, tarihsel süreç içerisindeki yerleri, mimarileri gibi konular ele alınacaktır.

Dersin Amacı: Anadolu Antik Bölge ve Kentlerinin tanıtılması, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- İ.Akşit, Eskiçağda Likya Bölgesi, 2 cilt, İstanbul Üniversitesi Yayınları
- E.Akurgal, Anadolu Uygarlıkları, İstanbul, 2003.
- C.Bayburtluoğlu, Lykia, Ankara, 1982
- Bean, G. E., Eskiçağda Ege Bölgesi, İstanbul, 2001.
- Bean, G. E., Eskiçağda Likya Bölgesi, İstanbul, 1998.
- Bean, G. E., Eskiçağda Menderes’in Ötesi, İstanbul, 2000.
- W.M.Ramsay, Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, İstanbul, 1960.
- J. Wagner, Seleukeia am Euphrat/Zeugma, 1976

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 354 Anadolu'da Demirağ Uygurulukları

Dersin içeriği: Demir ağı dönemleri tarihi coğrafya, kültür, din, dil, mimari, küçük buluntu, çanak çömlek özellikleri, l gömme adetleri kronolojik dizin içerisinde genel hatları ile aktarılması.

Dersin Amacı: Demir ağı dönemlerinin tarihi coğrafyası, kültür, din, dil, mimari, küçük buluntu, çanak çömlek özelliklerinin tanıtılması, kronolojinin görsel malzeme desteği ile birlikte stil kritik yapılıp, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- E. Akurgal, Anadolu Uygurulukları, İstanbul, 1987, Net Yayınevi.
- Bryce, Trevor R., The World of Neo-Hittite Kingdoms: A Political and Military History, Oxford, 2002, Oxford University Press.
- ilingiroğlu, A., Urartu Krallığı Tarihi ve Sanatı, İzmir 1997, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı.
- Çevik, N., Urartu Kaya Mezarları ve l Gömme Gelenekleri, Ankara 2000, Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Belli, O., Anzaf Kalesi ve Urartu Tanrıları, İstanbul 1998, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Tams, R. - Polat, Y., "Yeni Buluntular Işığında Phryg Kaya Altarları ve Bir Tipoloji nerisi". Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (in Turkish). 10 (1), 2010, 203–222.
- Thonemann, Peter (ed.) Roman Phrygia: culture and society. Cambridge, 2013, Cambridge University Press.
- Tams, Raşan; Polat, Yusuf (February 19–24, 2007). "The Phrygian Rock Cut Altars and Their Restoration and Conservation Proposals". International Conference on Environment: Survival and Sustainability (EES2007). Nicosia, Northern Cyprus (published 2009). 3: 1005–1014.
- Orthmann, W., Untersuchungen zur spthethischen Kunst, Bonn, 1971, R. Habelt.
- Sivas, T.T. – Sivas H. (Haz.), Frigler/Phrygians, İstanbul, 2012, Yapı Kredi Yayınları.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

VI. YARIYIL

ARK 361 Hitit Tarihi ve Kültürü II

Dersin içeriği: Hatti Kültürü ve Hititlere Etkisi, Hititlerin Başkenti Hattuşa (Bogazköy), Hitit Dili, Hititlerde Tarih Yazımı, Hitit Dini Yapısı, Hititlerde Devlet yapısı, Hitit Kaya Kabartmaları, Hitit Çağı Seramiği, Hititlerde Kült Anlayışı, Yazılıkaya Tapınağı, Hititlerde Adak Ve Libasyon, Hititlerde Fal, Hitit Mimarisinin Özellikleri yer alacak ve genel bir değerlendirme yapılacaktır.

Dersin amacı: Orta Anadolu'da MÖ. 1600 lerde kurulan ve MÖ. 1200 lerde yıkılan Hitit Krallığının gerek yazılı gerekse arkeolojik kalıntılarının incelenmesiyle tespit edilen kültürünü, sanatını, inanç yapısını öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Beckman G.M., 1983: Hittite Birth Rituals, Weisbaden.
- Bossert H.Th., 1975: Das Hethitische Felsheiligtum Yazılıkaya, Berlin.
- Bossert H.Th., 1983: Die Reliefkeramik von Boğazköy, Berlin.
- Ünal, A. (2003). Hititler Devrinde Anadolu II. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Ünal, A. (2005). Hitit Devrinde Anadolu III. İstanbul: Kanaat Matbası.
- Ünal, Ahmet (1981) "Hitit Kenti Ankuwa'nın Tarihçesi ve Lokalizasyonu Hakkında", Belleten, Sayı 180, s.433-455.
- Karauguz, Güngör (2002) Bogazköy ve Ugarit Çivi Yazılı Belgelerine Göre Hitit Devletinin Siyasi Antlasma Metinleri, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Karauguz, Güngör (2005) Arkeolojik ve Filolojik Belgeler Işığında MÖ. II. Binde Orta Anadolu'nun Güney Kesimi, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Garstang, J., -O.R.Gurney (1959) The geography Of The Hittite Empire, London.
- Murat, L. (2012). Hititler'de Su Kültü. Ankara Üniversitesi, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Araştırmaları Dergisi, C. 31, 125-158.
- Macqueen, J. G. (2001). Hititler ve HİTİT Çağında Anadolu. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- İplikçioğlu, B. (1990). Eskiçağ Tarihinin Anahatları. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Basımevi.
- Alparslan, M. (2013). Hititler, Bir Anadolu Ğmparatorluğu,"Geçmiş Kaydetmek, Hitit Tarih Yazıcılığı".
- Gaster, T. H. (1950). Thesp is: Ritual, Myth and Drama in the A ncient Near East, New York Schuman
- Alp, S. (1999) Hititler'de Şarkı, Müzik ve Dans. Hitit Çağında Anadolu 'da Üzüm ve Şarap (Kavaklıdere Kültür Yayınları 6, Ankara.
- Savaş, S. Ö. (2002) "Hititler'de "Fırtına Tansı" 11e "Boğa Kültü" Üzerine Bazı Gözlemler ve Yorumlar", Archivum Anatolicum 5, 97 - 1 70.
- Ünal, A. (1989) "Hittite Architect and a Rope-Climbing Ritual", Belleten 205, 1 469- 1 503.
- Ünal, A. (1983) Hitit Sarayındaki Entrikalar Hakkında bir Fal Metni Ankara.
- Ünal, A. (1996) The Hittite Ritual of flantitassu from the City of .f:İurma Against Troublesome
- Years TTK. Ankara.
- Ünal A. (1980) "Hititler'de Ölülere Sunulan Kurban Hakkında Bazı Düşünceler Einige Gedanken über das Totenopfer bei den Hethitern ", Anadolu/Anatolia 19 (1975 [1 980]) 165- 1 83.
- Güterbock, H. G. (1975) "The Hittite Temple According to Written Sources", RAI 125vd.
- Soysal, Y. A. (2000) "Hitit Metinlerinde Körler", Archivum Anatolicum 4, 207-224.
- Fischer F., 1963: Die Hethitische Keramik von Boğazköy, Berlin.

- Garstang J. 1910: The Land of Hittites.
- İmparator F., 1992: Hitit Yasaları, Ankara
- Momahon J.G. 1991: The Hittite State Cult of the Tutelary Deities, Chicago.
- Naumann R., 1975: Eski Anadolu Mimarlığı
- Neve P., 2002: "The Great Temple in Boğazköy-Hattusa", Across the Anatolian Plateau. Readings in Archaeology of Ancient Turkey, Boston: 77-97.
- Ünal A., 2000: Hititler-Etiler ve Anadolu Uygarlıkları, İstanbul.
- Ünal A., 2002: Hititler Devrinde Anadolu 1, İstanbul.
- Bittel K., 1976: Les Hittites, Paris.
- Bryce T., 2002: Hitit Dünyasında Yaşam ve Toplum, (Çev. Müfit Günay), Ankara.
- Klengel, H. (1999) Geschichte des hethitischen Reichs, Leiden: Brill.
- Bryce, T. (2005) Kingdom of the Hittites, 2nd Edition, Oxford: Oxford University Press.
- Astour, M. C. (1965) "New Evidence on the Last Days of Ugarit," American Journal of Archeology 69:253-8.
- Güterbock, H. G. (1967) "The Hittite Conquest of Cyprus Reconsidered," Journal of Near Eastern Studies 26:73-81.
- Bryce, Trevor (2020). Hititler: Anadolu Savaşçıları. Kronik Kitap.
- Darga A.M., 1976: Eski Anadolu'da Kadın, İstanbul.
- Darga A.M., 1992: Hitit Sanatı, İstanbul.

Öğretim Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 362 Hellenistik Heykel

Dersin içeriği: Hellenistik Dönem krallıkları, bu dönemde görülen heykeltıraşlık stili ve heykel üretim merkezleri yanında siyasal etkilerin heykel sanatına yansımaları anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Hellenistik Dönem heykel sanatının siyasal, sosyal ve kültürel olaylarla birlikte anlatılarak, stilistik değişim ve gelişimlerin öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Havelock, C.M., 1968. Hellenistic art: The art of the classical world from the death of Alexander the Great to the battle of Actium. London: Phaidon.
- Pollitt, J.J., 1986. Art in the Hellenistic Age, Cambridge University Press.
- Smith, R.R.R., 2002. Hellenistik Heykel, Homer Yayınları.
- Burn, L., 2005. Hellenistic Art: From Alexander The Great To Augustus.
- Ridgway, B.S., 1997. Fourth-Century Styles in Greek Sculpture, University of Wisconsin Press, Madison.
- Andrea, B., 2001. Skulptur des Hellenismus.
- Webb, P., 1995. Hellenistic Architectural Sculpture Figural Motifs in Western Anatolia and the Aegean Islands, University Of Wisconsin Press.
- Özgan, R., 2016. Hellenistik Devir Heykeltıraşlığı I-II, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Özgan, R., 2018. Hellenistik Devir Heykeltıraşlığı III, Arkeoloji ve Sanat Yayınları.
- Moreno, P. 1994. Scultura Ellenistica, 1994.

Öğretim Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 363 Yunan Nüsmatığı

Dersin İçeriği: Sikkelerin ortaya çıkışıyla birlikte Yunan kent devletleri tarafından darp edilen sikkeler üzerinden kent devletlerinin sanatsal, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel koşullarını göstermektedir. Yunan kent devletleri tarafından darp edilen sikkeler kronolojik ve coğrafi olarak ilerlenecektir. Yunan kent devletleri tarafından darp edilen sikkelerin genel özelliklerinin kavranması.

Dersin amacı: Bu dersin amacı, Sikkelerin ortaya çıkışı, antik Yunan dünyasında gelişimi ve tipleri üzerinde bilgi vermeyi amaçlamaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Karwiese, S., Antik Nümizmatığe Giriş, İstanbul, 1995.
- Karwiese, S., Die Münzprägung Von Ephesos, Viyana, 1995.
- Tekin, O., Antik Nümismatik ve Anadolu (Arkaik ve Klasik Çağlar), İstanbul, 1997.
- Sylloge Nummorum Graecorum

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 364 Asur-Babil Kültürü

Dersin İçeriği: Fırat ve Dicle nehirleri arasında yaşamış olan Babil ve Assur kültürlerinin sanat gelenekleri ve çağdaş kültürlerle M.Ö. 2.-1. bin yıldaki ilişkileri mimari, heykeltçilik ve çanak - çömlek açısından ele alınarak tartışılacaktır.

Dersin Amacı: Assur ve Babil sanatının tanıtılarak, görsel malzeme eşliğinde öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Akkermans, P. ve G. Schwartz, 2003, The Archaeology of Syria. Cambridge.
- Collon, D.; First Impressions, Cylinder Seals in the Ancient Near East. London, 1987.
- Frankforth, H. Cylinder Seals London, 1939.
- Frankforth, H. The Art and Architecture of the Ancient Orient. London 1970
- Moortgart, A. Die Kunst des Alten Mesopotamien I, Sumer und Akkad Köln, 1985.
- Moortgart, A. Die Kunst des Alten Mesopotamien II, Babylon und Assur Köln, 1985.
- Roaf, Yakınoğu Uygarlıkları Ansiklopedisi, Mezopotamya; İstanbul, 1996.
- H. Klengel Kulturgeschichte des alten Vorderasien Berlin 1989.
- Curtis, J.E. Fifty Years of Mesopotamia Discovery Baltimore 1970.
- Roux, G. Ancient Iraq Harmondsworth 1980.
- Perkins, A.L. The Comparative Archaeology of Early Mesopotamia Chicago 1949.
- Amiet, P. Art of Ancient Near East New York 1980.
- Oates, J. Babylon London 1979.
- Oates, J & D. Oates The Rise of Civilization Oxford, 1976.
- Strommenger, E. ve M. Hirmer The Art of Mesopotamia London 1964
- Oppenheim, A. L. Ancient Mesopotamia, The Portrait of Dead Civilization Chicago-London, 1964
- Orthmann, W. 1984 Der Alte Orient. Propyläen Kunst Geschichte. Berlin.
- Heinrich, E., Die Palaeste in Alten Mesopotamien, Berlin, 1984.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

VII. YARIYIL

ARK 471 Phryg ve Urartu Arkeolojisi

Dersin İçeriği: İç Anadolu'da Phryg ve Doğu Anadolu'da Pre-Urartu Dönemi; Doğu Anadolu'da Urartu Beylikler Dönemi; Asur kaynaklarında Urartular; Urartu-Asur İlişkileri; Phryg ve Urartu Krallığı kronolojisi, Phryg ve Urartu maden sanatı, Urartu dil ve yazısı, Phryg ve Urartu seramik, mimari ve plastik sanatı dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin amacı: İç Anadolu'nun ve Doğu Anadolu'nun en önemli eski çağ uygarlıklarından Phryg ve Urartuların uygarlık tarihi içindeki yerini arkeolojik veriler ışığında incelemek.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Çilingiroğlu A. Urartu Krallığı Tarihi ve Sanatı, Yaşar Vkf. Yay. İzmir-1997.
- Payne, M., Urartu Çivi Yazılı Belgeler Kataloğu, Arkeoloji ve Sanat yay. İst. -2006
- Belli, O., Anzaf Kaleleri ve Urartu Tanrıları, Arkeoloji ve Sanat yay. İst.-1998.
- Salvini, M. Urartu Tarihi ve Kültürü, Arkeoloji ve Sanat yay. İstanbul, 1995.
- Ramsay, W.M, The Cities and Bishoprics of Phrygia: Being an Essay of the Local History of Phrygia From the Earliest Times to the Turkish Conquest, (Oxford: 1897), s. 16.
- Strabon, Geographika, (çeviren: A. Pekman), Arkeoloji ve Sanat yay. İstanbul, 1993.
- Brixhe, Claude, Phrygian, in Roger D. Woodard (editor), The ancient Languages of Asia Minor, Cambridge University Press, 2008, p. 72.

Öğretim Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 472 Roma Mimarisi

Dersin İçeriği: Bu derste Roma İmparatorluğu'nun Mimarisi örneklerle ağırlık başkent Roma olacak şekilde ele alınacaktır. Başlangıçta Roma mimarisini hazırlayan unsurlar ele alınarak, Etrüsk mimarisi ve İtalya'da Doğulu örneklere göre yapılan Teras Kutsal Alanları anlatılacaktır. Daha sonra Roma'nın topografyasından bahsedilecek ve özellikle bu kentte karşımıza çıkan yoğun yapı faaliyetlerinden (İmparator Forumları ve Tapınaklar gibi) belli başlı örnekler üzerinde ayrıntılı durulacaktır. Daha sonra Tiyatro, Amphitiyatro, Konut mimarisi, Zafer Takları ve Mezar Anıtları gibi yapılar tanıtılacaktır.

Dersin amacı: Roma İmparatorluğunun kuruluşundan, yıkılışına kadar geçen sürede Roma uygarlığındaki mimari yapıtların gelişiminin incelenmesi, Anadolu'daki ve Doğu Eyaletlerindeki Roma Dönemi yapılarının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Ostman, R., "The city and complexity: Volterra, Italy: Pottery production during the Hellenistic Etruscan period and the Late Roman to Late Antique period", BAR, 2004.
- Robertson, D. S., Greek and Roman Architecture, Cambridge, 1977.
- Thorpe, M., Roma Mimarlığı, İstanbul, 2002.
- Akurgal, E., Anadolu Uygarlıkları, İstanbul, 2003.
- Naumann, R., Eski Anadolu Mimarlığı, Ankara, 1975.
- Torelli, M. (1982) Typologie & Structure of roman historical reliefs.

Öğretim Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 473 Bitirme Tezi I

Dersin İçeriği: Bu derste öğrencinin bütün bilgi birikimlerini kullanarak arkeoloji ile ilgili bir yapı, bir grup eser ya da belirli düşünce ve görüş ile ilgili olarak bir danışman gözetiminde bir çalışma yapması istenecektir. Çalışma konusu ile ilgili yaptığı kaynak araştırmaları sonucunda,

bilgileri bilimsel kurallara uygun yazılı bir metin haline dönüştürüp sunması sağlanacaktır. Bu sayede öğrenci mesleki yaşamında hazırlayacağı rapor, makale ve kitap gibi çalışmaların hazırlanma şekli ile ilgili tecrübe kazanacaktır.

Dersin Amacı: Öğrencinin bilgi birikimlerini kullanarak tez hazırlaması sağlanacaktır.

ARK 474 Roma Seramiği

Dersin İçeriği: Roma Dönemi Seramiği dersinde Roma İmparatorluğu sınırları içinde kalan bölgelerde üretilen günlük ve lüks seramik hakkında öğrenciye sistematik bilgiler sunulurken Roma İmparatorluğu için önemli bir endüstri ürünü olan seramiklerin yapım aşamaları ve yapım teknikleri hakkında ayrıntılı bilgi verilmektedir. Bunun yanında İ.Ö. 100 yıllarından İ.S.600 yıllarına kadar üretilen seramiği ve bunların öncülleriyle takipçileri kronolojik olarak anlatılmaktadır. Bu doğrultuda Avrupa, Asya ve Afrika'da bulunan atölyelerin ürünleri karşılaştırmalı olarak incelenmektedir.

Dersin amacı: Roma Dönemi'nde Akdeniz havzasında Roma hakimiyetinde kalan alanlarda üretilen seramiğin formları, üretim safhaları, ithalat ve ihracat problemlerinin öğretilmesi dersin temel amacını oluşturmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Greene, K., Roman Pottery, London 1992
- Anderson-Stojanovic, V.R., STOBİ The Hellenistic and Roman Pottery, 1992
- Dyson, S.L., Cosa: The Utilitarian Pottery, Rome 1976
- Hayes, J., Handbook of Mediterranean Roman Pottery, British Museum Press 1997
- Robinson, H.S., Pottery of the Roman Period, Volume 5, The Athenian Agora, 1959
- Tomber, R., "Roman Pottery Studies in the Mediterranean: Past Research and Future Prospects", JRA 3, 1990.
- Charleston, R. J., Roman Pottery 1997
- Hayes, John. 1972. Late Roman Pottery. Rome
- Hayes, John. 2008. Roman pottery. Fine-ware Imports The Athenian agora: results of excavations conducted by the American School of Classical Studies at Athens 32. Princeton.
- Loeschke, Sigfried. 1912. "Sigillata-Töpfereien in Tschandarli," Athenische Mitteilungen 37: 344-407.
- Lund, John. 2003. "Eastern Sigillata B: a ceramic fine ware industry in the political and commercial landscape of the Eastern Mediterranean" in Catherine Abadie-Reynal (ed.), Les Ceramiques en Anatolie aux Epoques Hellenistique et Romaine, Paris: 125-136.
- Mackensen, Michael. 1993. Die Spätantiken Sigillata- und Lampentopöpfereien von El Mahrine (Nordtunisien) Münchner Beiträge sur Vor- und Frühgeschichte 50. Munich.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

VIII. YARIYIL

ARK 481 Mısır Arkeolojisi

Dersin içeriği: En eski dönemlerden başlayarak Mısır tarihi, siyasi ve sosyal yapısı yanında Mısır kültür ve sanatının incelenmesi dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Eski Mısır kültürünün tüm yönleriyle öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Badawy A., A History of Egyptian Architecture: Vol III, 1998.
- Cerny, J, Egypt from the Death of Ramesses III to the End of the Twenty-First Dynasty' in The Middle East and the Aegean Region c.1380–1000 BC, 1996.
- Cerny, J, Egypt from the Death of Ramesses III to the End of the Twenty-First Dynasty' in The Middle East and the Aegean Region c.1380–1000 BC, 1996.
- Bard, K. A. An Introduction to the Archaeology of Ancient Egypt, Oxford, 2005.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 482 Roma Heykeltıraşlığı

Dersin İçeriği: Roma Cumhuriyet Dönemi ve sonrasında Roma İmparatorluk Dönemi heykeltıraşlık eserleri öncelikle İmparatorların, İmparatoriçelerin portreleri üzerinden dönemin sanat anlayışı, yapıldıkları dönemin siyasi ve sosyal şartları içinde belirlenecektir. Ayrıca mimari heykeltıraşlık eserlerinde Propaganda unsurlarının belirlenmesi ve değerlendirilmesi yapılacaktır.

Dersin Amacı: Roma heykeltıraşlığının tanıtılması, kronolojinin görsel malzeme desteği ile birlikte stil kritik yapıp, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesi ve Roma İmparatorluğu'nun sanatsal özelliklerini kavratmak amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Alföldi, E. – Erim, K. - Inan, J., 1968. Roman and Early Byzantine portrait sculpture in Asia Minor. Supplement 1. - Belleten 32.
- Inan, J. – Alföldi-Rosenbaum, E., 1979. Römische und frühbyzantinische Porträtplastik aus der Türkei. Neue Funde, Mainz.
- Inan, J. 2000. Perge'nin Roma Devri Heykeltıraşlığı I, İstanbul.
- Inan, J. 2000. Perge'nin Roma Devri Heykeltıraşlığı II, İstanbul.
- Torelli, M. 1982. Typologie & Structure of roman historical reliefs.
- Özgan, R., 2013. Roma Portre Sanatı I, Ege Yayınları.
- Özgan, R., 2013. Roma Portre Sanatı II, Ege Yayınları.
- Özgan, R., 2016. Roma Portre Sanatı III, Ege Yayınları.
- Wiggers, Heinz, Bernhard., -Wegner, Max. 1971. Caracalla bis Balbinus (Das römische Herrscherbild, 3.1), Deutsches Archäologisches Institut, Berlin.
- Ayberk, S., 2009. Metropolis Ionia I-Heykel. Metropolis'de Helenistik ve Roma Dönemi Heykeltıraşlığı, İstanbul.
- Kleiner, Diana E. E., 1992. Roman Sculpture, Yale University Press.
- Fejfer J., 2008. Roman Portraits in Context, Walter de Gruyter, Berlin-New York

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 483 Roma Nümismatiği

Dersin İçeriği: Ödeme aracı olan sikkenin Roma Cumhuriyet ve Roma İmparatorluk Dönemi'nden Bizans Dönemine kadar geçen süre içerisindeki gelişimi ve ekonomisi anlatılacaktır.

Dersin amacı: Roma Cumhuriyet ve İmparatorluk dönemlerinde basılan genel merkez sikkeleriyle, Anadolu pseudo- otonom ve otonom şehir sikkelerinin açıklanıp, tanımlarının ve tarihlendirilmelerinin öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- N. Baydur, Roma Sikkeleri, İstanbul, 1998.
- Roman Imperial Coinage, 10 Cilt.
- Late Roman and Byzantyne Coinage, 2 Cilt.

Öğretim Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 484 Bitirme Tezi II

Dersin İçeriği: Bu Derste öğrencinin bütün bilgi birikimlerini kullanarak arkeoloji ile ilgili bir yapı, bir grup eser ya da belirli düşünce ve görüş ile ilgili olarak bir danışman gözetiminde bir çalışma yapması istenecektir. Çalışma konusu ile ilgili yaptığı kaynak araştırmaları sonucunda, bilgileri bilimsel kurallara uygun yazılı bir metin haline dönüştürüp sunması sağlanacaktır. Bu sayede öğrenci mesleki yaşamında hazırlayacağı rapor, makale ve kitap gibi çalışmaların hazırlanma şekli ile ilgili tecrübe kazanacaktır.

Dersin Amacı: Öğrencinin bilgi birikimlerini kullanarak tez hazırlaması sağlanacaktır.

MESLEKİ SEÇMELİ DERSLER

ARK 701 Neolitik Dönem Kùltürleri

Dersin İçeriği: M.Ö. 11.000-4.000 arasında gelişen kùltürlerin kronolojik olarak yerleşim birimleri, mimari, ölü gömme gelenekleri, teknolojik gelişimleri, küçük buluntuları, seramiği, sanat eserleri anlatılacak, bu çağlar bölgelere göre komşu kùltürlerle karşılaştırmalı olarak değerlendirilecektir.

Dersin Amacı: Neolitik Çağ yerleşimlerini ve sanatının tanıtılması, görsel malzeme desteği ile birlikte kronolojisinin stil kritiği yapılarak öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Mellaart, J., 1975, The Neolithic of the Near East, London.
- Mellaart, J., 1967, Çatal Höyük: A Neolithic Town in Anatolia, London.
- Harmankaya, S., O. Tanındı ve M. Özbaşaran, 1997, Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri (TAY) 2, İstanbul.
- Özdoğan, M. ve N. Başgelen (eds), 1999, Neolithic in Turkey, The Cradle of Civilization, İstanbul.
- Duru, R., 1994, Kuruçay Höyük I. Ankara.
- Duru, R., 1996, Kuruçay Höyük II. Ankara.
- Balkanlı-Atlı, N., 1994, La Néolithisation de l'Anatolie. İstanbul.
- Özdoğan, M., D. Bar-Yosef ve W. van Zeist, 1994, "Çayönü Kazısı ve Güneydoğu Anadolu Karma Projesi 30 yıllık Genel Bir Değerlendirme". XV. Kazı Sonuçları Toplantısı I : 103-122.
- Yakar, J., 1991, Prehistoric Anatolia : The Neolithic Transformation and the Early Chalcolithic Period. Tel Aviv.
- Hodder, I., (2006) Çatalhöyük. Leoparın Öyküsü, Türkiye' nin Antik "Kasaba"sının Gizemleri Günışığına Çıkıyor. Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.
- Schmidt, K., (2007) Taş Çağı Avcılarının Gizemli Kutsal Alanı, Göbekli Tepe, En Eski Tapınağı Yapanlar. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.
- Rosenberg, M. (1994) "Hallan Çemi Tepesi: Some Further Observations Concerning Stratigraphy and Material Culture", Anatolica XX, (J., J. Roodenberg), Holland, s:121-140.
- Hodder, I., (2006) Çatalhöyük. Leoparın Öyküsü, Türkiye' nin Antik "Kasaba"sının Gizemleri Günışığına Çıkıyor. Yapı Kredi Yayınları. İstanbul.
- Hauptmann, H. (1999) "The Urfa Region", Neolithic in Turkey, (eds.) M. Özdoğan, N. Başgelen, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, s:65-86.
- Esin U., S. Harmankaya (1999) "Aşıklı", Neolithic in Turkey, (eds Mehmet Özdoğan, Nezih Başgelen), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, s:115-132.
- Özbek, M. (2005) "Neolitik Toplumlarda Baş veya Tüm Bedeni Açılama Geleneği: Anadolu ve Yakınoğu'dan Bazı Örnekler", TÜBA-AR, Ankara, Sayı 8, s:127-136.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 702 Antik Mimaride Malzeme – Teknik

Dersin İçeriği: Antik Dönem mimarisinde kullanılan yapı malzemelerini nitelikleri ve kullanım biçimleri ile tanıtmak. Yapı malzemelerinde kullanılan bağlayıcısı unsurlarının içerikleri ve örnekleri ile tanıtılmasıdır.

Dersin Amacı: Bu ders ile antik mimaride kullanılan malzeme ve teknik üzerine daha fazla bilgi edinmeleri amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Martin R., 1965. Manuel d'Architecture Grecque.
- Robertson D.S., 1969. Greek & Roman Architecture.
- Dinsmoor W.B., 1973. The Architecture of Ancient Greece.
- Naumann R., 1998. Eski Anadolu Mimarlığı.
- Akurgal E., 1990. Anadolu Uygarlıkları.

- Akarca A., 1972. Şehir ve Savunması.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 703 Yunan ve Roma İkonografisi

Dersin içeriği: Yunan ve Roma uygarlıklarında dini konuların heykel seramik vb. eserler üzerine aktarılması sonucu oluşan ikonografik anlatımlardan Zeus, Hera Athena, Apollon, Aphrodite, Artemis, Poseidon, Hera, Hades, Asklepios, Hygieia, Dionysos, Leto, Helios, Hephaistos, Demeter, Herakles, Gorgonlar, Kentaurular, Sirenler, Herakles ve Yunan Roma İkonografisinin ve dersin genel tanımı ve kavramlarından oluşacaktır.

Dersin amacı: Yunan ve Roma uygarlıklarında dini konuların heykel seramik vb. eserler üzerine aktarılması sonucu oluşan ikonografik anlatımların somut veriler ışığında öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Eyüboğlu, S., Erhat, A., Hesiodos Eseri ve Kaynakları, Ankara, 1977.
- Homeros, İlyada, Erhat, A., Kadir, A. (çev.), İstanbul, 1984.
- Homeros, Odysseia, Erhat, A., Kadir, A. (çev.), İstanbul, 1984.
- Cömert, B., Mitoloji ve İkonografi, Ankara, 1980.
- Erhat, A., Mitoloji Sözlüğü, İstanbul, 1972.
- Grimal, P., Mitoloji Sözlüğü, İstanbul, 1997.
- Pinsent, J., Die Götter und Mythen der alten Griechen, Klagenfurt, 1988.
- Simon, E., Die Götter der Griechen, München, 1985.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae I (1980) – VIII (1997)
- Rosenberg D. (2006) Dünya Mitolojisi Büyük Destan ve Söylenceler Ontolojisi, Ankara.
- Estin C.-Laporte H. (2008) Yunan ve Roma Mitolojisi, İstanbul.
- Brumfield, A.C. (1976) The Attic Festivals of Demeter and Their Relation to The Agricultural Year, New Hampshire.
- Boardman, J. (1996) Greek Sculpture The Archaic Period, Londra.
- Boardman, J. (2002) Kırmızı Figürlü Atina Vazoları Arkaik Dönem, İstanbul.
- Boardman, J. (2005) Yunan Sanatı, İstanbul.
- Boardman, J. (2005) Yunan Heykeli Klasik Dönem, İstanbul.
- Boardman, J. (1989) Athenian Red Figure Vases The Classical Period, New York
- Bayladı, D. (2005) Mitoloji Sözlüğü, İstanbul.
- Can, Ş. (1997) Klasik Yunan Mitolojisi, İstanbul.
- Pacaut, M. (1952) L'iconographie chrétienne, Paris.
- Ferguson, G. (1967) Signs and Symbols in Christian Art, New York.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 704 Bilimsel Araştırma Teknikleri

Dersin içeriği: Bu derste öğrenciye teorik çalışmalar, arkeolojik bir araştırmanın aşamaları ve bunların nasıl yapılacağı öğretilmektedir. Konu seçimi, ön araştırmalar, kütüphane çalışmaları ve toplanılan bilgilerin nasıl kullanılacağı bilgisi örneklemelerle verilmektedir. Yapılan çalışmaların, bilimsel ölçütlere uygun olarak araştırılıp incelenmesi ve okuyucuya en iyi şekilde aktarılması becerisi kazandırılmaktadır.

Dersin Amacı: Öğrencilere bilimsel yöntem ve metodlarının verilmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Day, R.A., Bilimsel Bir Makale Nasıl Yazılır ve Yayınlanır (Çev.G. Aşkar Altay), 1996.
- Karpuz, H., Arkeoloji, Sanat Tarihi ve El Sanatlarında Bilimsel Araştırma Teknikleri, Konya, 2004

- Karasar, N., Bilimsel Araştırma Yöntemi, Ankara, 1984.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 705 Yunan Dili ve Grameri I

Dersin İçeriği: Yunanca'daki kelimelerin eril, dişil ve cinsiz özelliklerinin anlatımı, buna göre çekim kuralları ve cümle yapıları dersin içeriğini oluşturmaktadır. Yunan dilinin grameri verilerek basit metin çözümlenmeleri yapılacaktır. Ayrıca, Yunanca metinlerin, sık karşılaşılan kalıplaşmış ifade ve anlatımların nasıl çözümleneceği öğrencilere aktarılacaktır.

Dersin Amacı: Eski Yunanca'nın geçmişini, dilini, dilbilgisini arkeolojik amaçlı olarak öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Taşlıkılıoğlu Z., Grekçe Gramer ve Syntaks, 1968.
- Çelgin G., Eski Yunanca - Türkçe Sözlük, İstanbul, 2011.
- Sandalcı S., Eski Yunanca Dilbilgisi ve Cümle Yapısı, 2006.
- Şentuna C., Yunanca Gramer, AÜ DTCF Yayınları.
- Sinanoğlu S. - Türkkan C., Yunanca Uygulama Kitabı, AÜ DTCF Yayınları.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 706 Kültürel Miras

Dersin içeriği: Kültür varlıkları ve kültürel miras, kültürel miras ve korumanın tanımı, kültürel mirasın önemi, korumanın tarihsel gelişimi, koruma ve onarımın dünyadaki ve ülkemizdeki gelişimi, kültürel miras ve korumanın ilk fikir savunucuları, koruma konusunda önemli uluslararası belgeler, kültürel mirasın korunması, Türkiye'deki koruma çalışmaları mirasın korunması, dünya kültür mirası yönetimi ve listesi, dünya kültür mirası listesinde Türkiye, uluslararası kurumlar ve amaçları, arkeolojik alanlar ve yönetimi oluşturacaktır.

Dersin amacı: Geçmişten günümüze kadar varlığını korumuş ve günümüzde önem verilip korumak ve gelecek nesillere aktarılacak istenen kültürel varlıklarının önemini dünyada ve ülkemizdeki örnekleriyle değerlendirerek öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Ersen, A., "Sir Bernard Feilden (1919-2008) Koruma Mimarları için Anıt bir Anı", Restorasyon ve Konservasyon Dergisi, Sayı: 9, s:3-11.
- Madran, E., N. (2011), Özgönül, Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması, Mimarlar Odası, Ankara.
- Kepeç, Ç. S., Kültür Mirasın Korunması, İstanbul Üniversitesi Açık Ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Ahunbay, Z., (1999), Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, YEM Yay., İstanbul.
- Akpolat, S., (2012), Kültürel Miras Mevzuatı, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Kültürel Miras ve Turizm Programı, Eskişehir.
- Aksoy, A., D.Ünsal, (2013), Kültürel Miras Yönetimi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Kültürel Miras ve Turizm Programı, Eskişehir.
- Alanyalı, F., (2015), Arkeolojik Alan Yönetimi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Kültürel Miras ve Turizm.
- Asatekin, N.G.,(2004), Kültür ve Doğa Varlıklarımız, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, yayın no:3016.
- Çatalhöyük, (2004), Çatalhöyük Yönetim Planı.
- ICCROM (1990), Definition Of Cultural Heritage, References To Documents In History. Fransa.
- ICOMOS (2003), Charter – Principles For The Analysis, Conservation And Structural Restoration Of Architectural Heritage, www.international.icomos.org/charters/structures, (15.04.12).

- ICOMOS (2011) The Paris Declaration On Heritage As A Driver Of Development. [http://www.icomos.org/en/charters-and-texts.\(15.03.12\)](http://www.icomos.org/en/charters-and-texts.(15.03.12)).
- ICOMOS (2008). The Quebec Declaration On The Preservation Of The Spirit Of The Place. [http://www.icomos.org/en/charters-and-texts.\(15.03.12\)](http://www.icomos.org/en/charters-and-texts.(15.03.12)).
- Özdoğan, M., (2001), Türk Arkeolojisinin Sorunları ve Koruma Politikaları, Arkeoloji ve Sanat Yay., İstanbul.
- Shaw, W. M. K., (2004), Osmanlı Müzeciliği. Müzeler, Arkeoloji ve Tarihin Görselleştirilmesi, İletişim Yay., İstanbul
- Toksöz, E., Kentsel Haklar Bağlamında Sit Alanlarının Korunması: Tarihi Yarımada Örneği, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir Ve Bölge Planlama Anabilim Dalı Doktora Tezi.
- UNESCO (2012), Türkiye Dünya Miras Komisyonu
- UNESCO. (2005), Convention On The Protection And Promotion Of The Diversity Of Cultural Expressions, [http://Portal.UNESCO.Org/En.\(15.03.12\)](http://Portal.UNESCO.Org/En.(15.03.12)).
- Yıldız, E., (2013), Anıtsal Yapıların Kullanım Sürecinde değerlendirilmesine Yönelik Bir Model Önerisi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, Doktora Tezi.
- Yıldız, S., (2011), Kültürel Miras Alan Yönetimi Kapsamında Alanya Kalesi Ziyaretçi Yönetimi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Doktora Tezi.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 707 Kalkolitik Dönem Kültürleri

Dersin İçeriği: Kalkolitik Dönem'in başından sonlarına kadar olan süreçte, Anadolu'daki kültürlerin yayılım alanları, kronolojileri, kültürel özellikleri ile bu kültürlerin birbirleri ve aynı zamanda çevre bölgelerle olan ilişkileri bu dersin ana konusunu oluşturur.

Dersin Amacı: Anadolu'nun Kalkolitik Dönemi'ndeki kültürlerin özelliklerini, birbirleriyle olan ilişkilerini; bu kültürlere ait mimari özellikleri ve seramikleri diğer tüm arkeolojik verilerle birlikte aktarmak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- S.Harmankaya, O.Tanıdı, M, Özbaşaran. TAY - Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-2: Kalkolitik, Ege Yayınları, İstanbul, 1998.
- Sevin, Anadolu Arkeolojisi, DER Yayınları, İstanbul, 1999.
- J. Yakar, Prehistoric Anatolia, 1991.
- Steadman, S. R. – McMahon Gregory (eds.), The Oxford Handbook of Ancient Anatolia (10.000 – 323 B.C.E.), Oxford University Press, New York, 2011.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 708 Geç Hitit Şehir Devletleri

Dersin İçeriği: Bu derste M.Ö. I. bin yılda Güneydoğu Anadolu'da yer alan Geç Hitit şehir devletlerinin mimari, heykelticilik ve diğer buluntuları üslup ve tarihi kapsamı açısından ele alınarak tartışılacaktır.

Dersin amacı: MÖ 1200'ler sonrasında yıkılan Hitit İmparatorluğu sonrasında kurulmuş olan Geç Hitit kent devletlerinin kuruluşunu sosyal, siyasal etkileşimlerini, kültürünü, sosyal yaşamını, günümüze kadar gelmiş olan eserlerin incelenerek öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Akurgal, E., Späthethitische Bildkunst. Ankara 1949.
- Akurgal, E., The Art of Hittites. Ankara 1962.
- Akurgal, E., The Birth of Grek Art. London 1968.

- Alkım, U.B., Yesemek, Taşocağı ve Heykel Atelyesinde Yapılan Kazı ve Araştırmalar. Ankara 1974.
- Bittel, K., Die Hethiter. Berlin 1969.
- Bossert, H. Th., ALKİM, U.B., ÇAMBEL, H., ONGUNSU, N. Ve İ. SÜZEN, Karatepe Kazıları, Birinci Ön Rapor. Ankara 1950.
- Darga, M., Hitit Sanatı. İstanbul 1992.
- Delaporte, L., Malatya Arslantepe I, La Porte des Lions. Paris 1940.
- Hogarth, D.G., Carchemish, Report on the Excavations at Djerabis on Behalf of the British Museum, Part I, Introductory. London 1914.
- Orthmann, W., Untersuchungen zur späthethitischen Kunst. Bonn 1971.
- Tankard, E., "The Sculptures of Sakçagözü", Liverpool Annals of Archaeology and Anthropology, 26.
- Thureau-Dangin ve M. Dunand, Til-Barsip. Paris 1936.
- Von Luschan, F., Ausgrabungen in Sendschirli, I-V. Mainz 1944.
- Von Oppenheim, M. F., Der Tell Halaf, Eine neue Kultur in ältestes Mesopotamien. Leipzig 1931.
- Wooley, C.L. ve R.D. Barnett, Carcemish, Report on the Excavations at Jerablus on Behalf of the British Museum, Part III, Excavations at the Inner Town and Hittite Inscriptions. London 1952.
- Hawkins, J.D., (1987) "The Kululu Lead Strips, Economic Documents in Hieroglyphic Luwian" Anatolian Studies, Vol. XXXVII, s. 135-162.
- Hawkins, J.D., (1989) "More Late Hittite Funerary Monuments", T. Özgüç'e Armağan, (Ankara 1989), s. 189-197
- Kalaç, M., (1983) "Kayseri Müzesinde Bulunan Kululu (XII) Steli, Anadolu Araştırmaları, (İstanbul 1983), s. 167-170.
- Kalaç, M., (1990) "Malpınar ve Kululu XIV Hiyeroglif Yazıtları" X. Türk Tarih Kongresi Bildirileri, (Ankara 1990), C.II, s. 607-608.
- Kınal, F., (1958) "Karkamış Şehri Tarihi Hakkında" AÜDTCFD, XVI/ 1-2, 1958, s. 69- 77.
- Macqueen, J.H., (2009) Hititler ve Hititler Çağında Anadolu, Ankara, Arkadaş Yayınevi.
- Özyar, A., (2005) "Geç Hitit Krallıkları", Arkeo-Atlas 4, 2005, Arkeoloji Raporu, s. 10-16.
- Sayce, A.H., (1881) "The Monument of The Hittites", The Bilingual Hittite and Cuneiform Inscriptions Tarkondemos, London 1881.
- Yiğit, T., (2000) "Tabal", AÜDTCF Dergisi, S. 40, 3-4, (Ankara 2000) s. 177- 189.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 709 Yunan Dili ve Grameri II

Dersin İçeriği: Yunanca'daki kelimelerin eril, dişil ve cinsiz özelliklerinin anlatımı, buna göre çekim kuralları ve cümle yapıları dersin içeriğini oluşturmaktadır. Yunan dilinin grameri verilerek basit metin çözümlemeleri yapılacaktır. Ayrıca, Yunanca metinlerin, sık karşılaşılan kalıplaşmış ifade ve anlatımların nasıl çözümleneceği öğrencilere aktarılacaktır.

Dersin Amacı: Eski Yunanca'nın geçmişini, dilini, dilbilgisini arkeolojik amaçlı olarak öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Taşlıkılıoğlu Z., Grekçe Gramer ve Syntaks, 1968.
- Çelgin G., Eski Yunanca - Türkçe Sözlük, İstanbul, 2011.
- Sandalcı S., Eski Yunanca Dilbilgisi ve Cümle Yapısı, 2006.
- Şentuna C., Yunanca Gramer, AÜ DTCF Yayınları.
- Sinanoğlu S. - Türkkan C., Yunanca Uygulama Kitabı, AÜ DTCF Yayınları.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 710 Asur Ticaret Kolonileri Çağı'nda Anadolu Arkeolojisi

Dersin içeriği: Asur Ticaret Kolonileri Çağının, Anadolu'da aynı zamanda yazılı tarihin ve Orta Tunç Çağı'nın başlangıcı olarak kabul edildiği ve bu süreç içerisinde oluşan kültür varlıklarının ve arkeolojik verilerden elde edilen kültürün Anadolu'da nasıl bir etki oluşturduğuna ve Anadolu'da bulunan Assur Ticaret Kolonilerinin (Kültepe, Alacahöyük, Alishar, Boğazköy, Konya-Karahöyük vb.) sanat ve arkeolojisine yer verilecektir. Ayrıca kökeni Neolitik Çağdaki obsidyen ticaretine dayanan Anadolu ile Mezopotamya arasındaki ticari ilişki tanıtılacak. M.Ö. 2. Binin başlarından itibaren de odağında madenin bulunduğu bu örgütlü ticaretin, ticari nesnesi, ticaret yolları ve bu ticareti idare eden siyasi ve ekonomik kurumlar tanıtılacak. Söz konusu ticari ilişkinin oluşturduğu iletişim ağına bağlı olarak – Mezopotamya çivi yazısının Anadolu'ya taşınması gibi – ortaya çıkan karşılıklı kültürel etkilenmeler üzerinde durulacaktır. Dersin amacı: MÖ 1.950 – 1.750 yıllarında yaklaşık 200 yıl süren Asur Ticaret Kolonileri Çağı, Anadolu'da aynı zamanda yazılı tarihin ve Orta Tunç Çağı'nın başlangıcı olarak kabul edilir. Bu süreç içerisinde oluşan kültür varlıklarının ve arkeolojik verilerden elde edilen kültürün Anadolu'da nasıl bir etki oluşturduğunu Asur Ticaret kolonilerinin tanıtılmasını, anlaşılmasını sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Özgüç, T. (1999) Kültepe-Kanis/Nesa Sarayları ve Mabetleri / The Palaces and Temples of Kültepe-Kanis/Nesa Ankara.
- Dercksen, J.G. (1996) The Old Assyrian Copper Trade in Anatolia, İstanbul.
- Lloyd, S.& Mellaart J. (1965) Beycesultan II, London.
- Naumann, R. (1975) Eski Anadolu Mimarlığı, Ankara.
- Özgüç, N. 1965: Kültepe Mühür Baskılarında Anadolu Grubu, Ankara.
- Özgüç, N. (1968) Kanış Karumu Ib Katı Mühürleri ve Mühür Baskıları, Ankara.
- Özgüç, N. (1977) "Acemhöyük Saraylarında Bulunmuş Olan Mühür Baskıları", Belleten XLI/162: 357-381.
- Özgüç N.- Tunca Ö. (2001) Kültepe-Kanis Mühürlü ve Yazıtlı Kil Bullalar, Ankara.
- Özgüç, T. (1959) Kültepe-Kanis, Ankara.
- Özgüç, T. (1986) Kültepe-Kanis II, Ankara.
- Alp, S. (1972) Konya Civarında Karahöyük kazılarında Bulunan Silindir ve Damga Mühürler, Ankara.
- Akyurt M. (2000) M.Ö. 2. Bin Yılda Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri Ankara.
- E. Kutlu. (1977) Yanarlar. Afyon Yöresinde Bir Hitit Mezarlığı/ A Hittite Cemetery near Afyon. Ankara. TTKY 6-22.
- Baydur, N. 1970 Kültepe (Kaneş) ve Kayseri Tarihi Üzerine Araştırmalar, İstanbul.
- Albayrak, İ. (2004) "Asur Ticaret Kolonileri Döneminde Asurlu Tüccarlar ile Yerli Halk Arasındaki İlişkiler", 3. KYTSB, s. 35.42.
- Barjamovic, G. (2011) A Historical Geography of Ancient Anatolia in the Assyrian Colony Period, Copenhagen.
- Bilgiç, E. (1941) "Asurca Vesikalara Göre Etilerden Önce Anadolu'da Maden Ekonomisi", Sumeroloji Araştırmaları, 1940-1941, Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Sumeroloji Enstitüsü Neşriyatı No. 1, İstanbul, s. 913-950.
- Çeçen, S. (1990) "Kültepe Metinlerinde Bulunan Yeni 'waklum' Mektupları", DTCFD XXXIV/ 1-2, s. 35-51.
- Veenhof- J.Eidem (2008) Mesopotamia, The Old Assyrian Period, Orbis Biblicus en Orientalis 160/5, Göttingen.
- Yalçın, Ü. (2006) "Hititler'de Demir", Uluburun Gemisi, 3000 Yıl Önce Dünya Ticareti, s. 495-505.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 711 Oryantalizan Seramik

Dersin İçeriği: M.Ö.8.yy.ın ortası ve 7.yy.ortasında Ege ve Yunan Kültürlerinde doğu etkisinin görüldüğü bu dönemde, üretilen seramik formları ve bezemeleri irdelenir.

Dersin Amacı: Orientalizan Dönem içinde üretim yapmış atölyeleri ve onların eserlerini tanıtmak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- J. Boardman, "Trade in Greek Decorated Pottery," *OxJ* 7, 1988, 27-34.
- J. Boardman, *Early Greek Vase Painting, 11th-6th centuries B.C.* New York 1998.
- J. Boardman, *The Greeks Overseas, Their Early Colonies and Trade*, (London 1988).
- R. M.Cook, *Greek Painted Pottery*, (London 1960)

R. M. Cook – P. Dupont, *East Greek Pottery*, (London/N.Y. 1998)

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 712 Ege Arkeolojisi

Dersin İçeriği: Ege havzası coğrafyası, Erken Bronz Çağı'nda Ege Havzası, Minos uygarlığı'nın başlangıcı, Minos Uygarlığı'nda seramik sanatı, Girit Adası arkeolojisi ve tarihi; Myken Uygarlığı'nın Başlangıcı, Myken seramiği, Mykenai ve Tiryns, Myken Ekspansiyonu ve Mykenler'in yıkılması dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı İ.Ö. III. ve II. Binlerde Ege Havzası kültürlerinin (Yunanistan, Batı Anadolu, Adalar) ve Doğu Akdeniz bağlantısının tüm yönleri ile öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Tandy, David W. *Prehistory and History: Ethnicity, Class and Political Economy*. Black Rose Books Ltd., 2001.
- S. Alexiou, *Minos Uygarlığı, Arkeoloji ve Sanat Yayınları*, 1992.
- Manning, Sturt W; Ramsey, CB, Kutschera, W, Higham, T, Kromer, B, Steier, P, and Wild, EM "Chronology for the Aegean Late Bronze Age 1700-1400 B.C". *Science (American Association for the Advancement of Science)* 312 (5773): 565–569. 2006.
- Hood, Sinclair. *The Minoans: Crete in the Bronze Age*. Thames and Hudson, 1971.
- Castleden, Rodney. *The Mycenaeans*. Routledge, 2005.
- Chadwick, John (1976). *The Mycenaean World*. Cambridge.
- Shear, Ione Mylonas. "Excavations on the Acropolis of Midea: Results of the Greek Swedish Excavations under the Direction of Katie Demakopoulou and Paul Åström". *American Journal of Archaeology*, January 2000, 104(1):133 134.
- Tandy, David W. *Prehistory and History: Ethnicity, Class and Political Economy*. Black Rose Books Ltd., 2001.
- Wikander, Orjan. "Archaic Roof Tiles the First Generations". *Hesperia*, 59(1):285 290, January March, 1990.
- French, Elizabeth (2002). *Mycenae: Agamemnon's Capital*. Tempus.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 713 Anadolu Mühür Sanatı

Dersin İçeriği: Gliptik ile ilgili kavramlar; mühür çeşitleri (Gem, Kame, Damga, Silindir, Silindir-damga v.b); yazılı kaynaklar ışığında Mezopotamya mühür (gliptik) sanatı; dönemlere göre mühür (gliptik) sanatında kullanılan malzeme- teknikler ve gereçler; Mezopotamya arkeolojisinde mühür (gliptik) sanatının yeri ve önemi; Mezopotamya'da mühür (gliptik) sanatının kronolojik gelişimi.

Önasya Arkeolojisinde mühür ve mühürcülük (gliptik) sanatının doğuşu ve gelişimi; uygulama alanları, Anadolu'da Neolitik Çağ'dan Demir Çağ sonuna kadar mühür sanatının malzeme-teknik, stil özelliklerini tanımlama ve motiflerin ele alınması; Anadolu mühür sanatının Önasya arkeolojisindeki yeri ve önemi.

Dersin Amacı: Anadolu mühür (gliptik) sanatını Neolitik Çağ'dan Demir Çağı sonuna kadar malzeme, teknik, stil özellikleri ve ikonografik açıdan incelemektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Collon, D., First Impressions Cylinder Seals in the Ancient Near East, London, 1987.
- Parrot, A., Glyptique Mésopotamienne., Paris.1954
- Boehmer, R.M., Die Entwicklung Der Glyptik Während der Akkad-Zeit, Berlin, 1965.
- Collon, D., First Impressions, Cylinder Seals in the Ancient Near East, London, 1987.
- Frankforth, H., Cylinder Seals, London.1939.
- Porada, E., Corpus of Ancient Near Eastern Seals, In North American Collections, The Collection of the Pierpoint Morgan Library, Washington, 1948.
- Alp, S., Konya Civarında Karahöyük kazılarında Bulunan Silindir ve Damga Mühürler, Ankara, 1972.
- Erkanal, A., Anadolu'da Bulunan Suriye Kökenli Mühür ve Mühür Baskıları, Ankara, 1993
- Güterbock H.G., Siegel aus Boğazköy I.Teil. Die Königssiegel der Grabungen bis 1938, Berlin, 1940
- Güterbock H.G., Siegel aus Boğazköy II.Teil. Die Königssiegel von 1939 und die Übrigen Hieroglyphensiegel, Berlin, 1942
- Özgüç N., Kültepe Mühür Baskılarında Anadolu Grubu, Ankara, 1965
- Özgüç N., Kaniş Karumu İb Katı Mühürleri ve Mühür Baskıları, Ankara, 1968.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 714 Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri

Dersin içeriği: Antik dönem insanların yaşam biçimleri dini inançları sosyal ve kültürel birikimleri hakkında Arkeoloji bilimine önemli katkı sağlayan kalıntılarını incelemektir. Bu kapsamda Prehistorik çağda Ölü gömme gelenekleri, Hititlerde Ölü Gömme gelenekleri, Urartu Ölü Gömme gelenekleri ve kaya Mezarları, Frig ölü gömme gelenekleri, Kaya Mezarları ve Tümülüsler, Lidya ölü gömme gelenekleri ve Mezar Tipleri, Paphlagonia Kaya Mezar geleneği, Lahitler ve Ostothekler, Anıtmezarlar- Mauseleonlar, Likya, Karia ve İonia anıt mezarları, Roma Dönemi Anıt mezarlar, Roma Dönemi Anıt mezarlar, Arcosolium ve Kahamasorion mezarlar bu dersin içeriğini oluşturacaktır.

Dersin amacı: Anadolu'da Prehistorik Dönemlerden Roma Çağına kadar, ölü gömme adetlerini ve dönemlere göre mezar özelliklerini, form ve yapım tekniklerini değerlendirerek öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- A.Machatschek, (1967). Die Nekropolen und Grabmaler im Gebiet von Elaioussa Sebaste und Korykos im Rauhen Kilikien.
- Akyurt M. (1998) MÖ 2. Binde Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri, Ankara.
- Koch, G. (2001) Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri, Kanaat Basımevi, İstanbul, 2001.
- Koch, G. (2010) Türkiye'deki Roma İmparatorluk Dönemi Lahitleri, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.
- Kurtz D. C - Boardman J. (1971) Greek Burial Customs, Cornell University Press, Newyork.
- Lewartowski K., (1998) "Cremation and the End of Mycenaean Culture", Światowit, 41, 134-145.
- Morris, I. (1987) Burial and Ancient Society The Rise of the Greek City-State, Cambridge University Press, England.
- Nock, A. D. (1932) "Cremation and Burial in the Roman Empire", The Harvard Theological Review, 24/4, 321-359.
- Özgüç, T. (1948) Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri, Ankara.

- Retief, F. P. - Cilliers, L. (2006) “Burial Customs, the Afterlife and the Pollution of Death in Ancient Greece”, Acta Theologica, 26/2, 44-61.
- Rosenberg, M. (2007), “Demirköy”, Türkiye'de Neolitik Dönem. Yeni Kazılar, Yeni Bulgular, Yay. N. Başgelen, ss. 13-21.
- Şahin, N. (1996) “Beyaz Lekythos’lar Işığında Klasik Devirde Atina’da Ölüm İkonografisi ve Ölü Kültü”, Arkeoloji Dergisi, 4, 143-167.
- Toynbee, A. J. (1971) Death and Burial in the Roman World, Cornell University Press, Newyork.
- Uhri A., (2010) Anadolu'da Ölümün Tarih Öncesi, İstanbul.
- Ö. Çapar(1990) “Homeros Destanları Işığında Anadolu-Hellas Ölü Gömme Adetleri”,Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi, 33(1.2), 1990, 65-75.
- Yaylalı, A. (1986) “Hellenistik Devir İzmir Mezar Stelleri”, IX. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler, 1, 1986, 473-489.
- Ökse, A. T. (2005), “Eski Çağ'dan Günümüze Ölü Gömme ve Anma Gelenekleri” Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi-5, ss. 1-7.
- Lenneis, E. (2007), “Mesolithic Heritage in Early Neolithic Burial Rituals and Personal Adornaments”, Documenta Praehistorica XXXIV, (pp. 129-137).

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 715 Klasik ve Hellenistik Dönem Tarihi

Dersin İçeriği: Klasik ve Hellenistik Dönemin tarihsel olaylarının anlatılması. Siyasi, sosyal ve ekonomik olayların örneklerle aktarılması bu dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Klasik ve Hellenistik Dönem tarihsel olaylarının, sosyal değişimlerin öğretilmesi ve kültür ürünlerini tarihsel bağlamda değerlendirmenin öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Mansel,A. M., 1999. Ege ve Yunan Tarihi, Ankara,TTK.
- İplikçioğlu, B., 2007. Hellen ve Roma Tarihinin Anahatları, İstanbul.
- Sowerby, R., 2012. Yunan Kültür Tarihi- Homerik Çağ, Tarih, Din, Sosyal Yaşam, Spor, Edebiyat, Mitoloji, Felsefe ve Sanat, Çev. Özgür Umut Hoşafçı, İstanbul.
- Tekin, O., 2012. Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş, İstanbul.
- Friedell, E., 1999. Antik Yunan'ın Kültür Tarihi, Çev.: Necati Aça, Ankara.
- Freeman, C., 2010. Mısır, Yunan ve Roma- Antik Akdeniz Uygarlıkları, Çev.: Suat Kemal Angı, İstanbul.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 716 Arkeolojide Fotoğrafçılık

Dersin İçeriği: Bu derste arkeoloji öğrencilerine temel fotoğrafçılık eğitimi başta olmak üzere ışığın kullanımından fotoğraf makinesi bölümlerine kadar genel bilgiler verilecek, her türlü taşınır ve taşınmaz kültür varlığının farklı mekân ve farklı şartlarda fotoğraflanmaları örneklendirilerek anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, Arkeoloji Bilimi'nin çalışma alanını oluşturan taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının fotoğraflanabilmesi için gerekli olan teknik bilgiyi öğrenciye kazandırmaktır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Coockson, BC, Arkeolojide İllüstrasyon ve Fotoğrafçılık,Ankara: Aytası yayıncılık , 2006.

- Demir F. DİNÇ A.O. GİRGINER K.S “Ceyhan Ovası’nda Hava Fotoğrafları kullanarak Arkeolojik Alan Tespiti”, ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 15, Sayı 3, s.183-198, 2006.
- Kanburoğlu Ö. Fotoğrafta Kompozisyon, İstanbul: Birmat Yayıncılık, 2006.
- Özener A. Arkeoloji Biliminde Fotoğraf Teknikleri, Yüksek Lisans Tezi, 18 Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Çanakkale, 2006.
- Dorrell, C. Peter, Photography In Archaeology And Conservation, Cambridge, 1994.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 717 Roma Ordu Sistemi

Dersin İçeriği: Roma ordularının bölümleri, Praetorian Cohors, Vigiles, Urban Cohors, Classis, Legio, Auxilia içinde ala, Cohors, Equites birliklerinin açıklanması, Ala’ların oluşumu: Ala Quingenaria, Ala Milliaria birliklerinin oluşumu ve asker sayıları, Roma Lejyonlarının sayısı, isimlendirilmeleri, konuşlandırıldıkları bölgeler üzerinde durulurken lejyonlarla ilgili detaylı bilgilerin verilmesi(lejyonun sayısı, cohors sayıları vb. konular), Roma askeri rütbeleri, Askeri kıyafetler, zırhlar, silahlar ve mekanik silahlar mancınık gibi konular dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, roma ordu sisteminin kuruluşundan, kalıcı lejyonlara, Marius katırlarına, teşkilat şemasının açıklanması, Lejyonların isimlendirilmesi, Ala, Cohors, Centuria ve Numerus gibi askeri birlikleri teşkilatlanması ve bunun açıklanması, Lejyonların konuşlandırıldıkları yerler, Srata Diokletiana sistemi, Askeri silahlar, Askeri giysiler, zırhlar, gibi konularda hakkında bilgi sahibi yapmak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Şenocak M.B., Anadolu’da Roma Lejyonları ve Askeri birlikleri, Ankara, 2020.
- Davies M., Servis in the Roman Army, Oxford 1989
- Keppie L., The Making of the Roman Army, London 1984.
- Şenocak M.B., Resimli Latince-Türkçe Askeri terimler sözlüğü , Ankara, 2020.
- Farnum J. H., he positioning of the roman imperial Legions, Oxford 2005.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 718 Çivi Yazısına Giriş

Dersin İçeriği: Sümerce, Akadca, Eblaca, Aramice, Hititçe, Hurrice, Urartuca gibi çivi yazısının kullanıldığı dillerin temel özellikleri irdelenecek, çivi yazısının temel kavramları ve Akadca’nın temel düzeyde grameri basit metin örnekleri ile anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, çivi yazılı dillerin çözülmesinin tarihçesini, çivi yazısının uygulandığı dilleri, çivi yazısının temel kavramlarını öğretmek ve Önasya’nın uluslararası diplomasi dili olan Akadca’ya yönelik temel bir dil seviyesi oluşturulmaktır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Labat, R. – Malbran, F., Manuel d'Epigraphie Akkadienne, Paris, 1995.
- M. Alparlan, Hititolojiye Giriş, İstanbul, 2009.
- J. Black – A. George – N. Postgate, A Concise Dictionary of Akkadian, Wiesbaden, 1999.
- M. Dinçol, Eski Anadolu Dillerine Giriş, İstanbul, 1970.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 719 Akhamenid Sanatı ve Arkeolojisi

Dersin içeriği: Anadolu’da M.Ö. 6. yüzyılın başlarından M.Ö. 330’a kadar geçen sürede, Akhamenid (Pers) egemenliği görülmektedir. Anadolu’da satraplıklar kurmak suretiyle varlığını hissettiren Perslerin söz konusu süre içerisinde Anadolu kültür ve medeniyetleri üzerinde önemli etkileri olmuştur. Bu etki Doğu Anadolu’dan batı’da Ege kıyılarına kadar kendini göstermektedir. Bu derste Anadolu’da Akhamenid egemenliğinin yaşandığı süreçte yaşanan değişimler, yenilikler çeşitli yönleri ile kronolojik ve coğrafik faktörler göz önünde tutularak değerlendirilecektir.

Dersin Amacı: M.Ö. VI. Yüzyıldan itibaren üç asra yakın dönem Önasya’ya hakim olan Med ve Pers kültürlerini incelemek dersin amacını oluşturmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Yarshater, Ehsan. The Cambridge History of Iran, Volume 3, 1993
- Shahbazi, A. S., The Authoritative Guide to Persepolis, Tahran, 2004.
- Roaf, M., Sculptures and Sculptors at Persepolis. Iran XXI. 1988, 1-160.
- Wieshöfer, J., Antik Pers Tarihi, İstanbul, 2003.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 720 Restorasyon ve Konservasyon Yöntemleri

Dersin İçeriği: Restorasyon ve Konservasyon nedir? Hangi durumlarda Restorasyon uygulamaları yapılır, hangi yasa ve tüzüklere bağlı kalınmalıdır? Restorasyon sırasında uygulanacak yöntemler ve malzeme seçimi nasıl yapılır? Konservasyon uygulamalarında dikkat edilmesi gereken özellikler nelerdir? Sorularının cevapları bu dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Restorasyon-Konservasyon uygulama yöntemleri hakkında bilgi sahibi olarak kazılar sırasında ortaya çıkan eserlerin hangi koşullarda ve hangi tekniklerle saklanması gerektiğini kavramak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Ahunbay Z.,2004. Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon.
- Zakar L. – Eyüpgiller K., 2015. Mimari Restorasyon Koruma Teknik ve Yöntemleri.
- Küçükkaya G.,2004. Taşların Bozulma Nedenleri.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 721 Anadolu’da Fildişi Sanatının Gelişimi

Dersin İçeriği: Fildişinin özellikleri ve Eski Önasya’da fildişinden yapılmış materyallerin arkeolojik ve yazılı belgelere göre öğretilmesi dersin içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Minyatür sanatların önemli temsilcilerinden biri olan Fildişi oymacılığını kronolojik bir düzen içerisinde, bölgelere ve stil özelliklerine göre tanıtmak ve Önasya’nın çeşitli kültürleri arasındaki ilişkileri, fildişinin sanatsal, ekonomik ve ticari yönleriyle birlikte ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Barnett, R. D., “The Nimrud Ivories and the Art of the Phoenicians”, Iraq 2/2 1935, 179-210.
- Barnett, R. D., Ancient Ivories in the Middle East, Institute of Archaeology, Hebrew University of Jerusalem, Jerusalem 1982.
- Güterbock, H. G., “Ivory in Hittite Texts”, Anatolia 15, 1971, 1-7.
- Hermann, G. Ancient Ivory: Masterpieces of the Assyrian Empire, London, 2017.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 722 Teorik Arkeoloji

Dersin İçeriği: Arkeolojide teorik akıl yürütme becerisinin kazanılması için gerekli olan çözümleyici yöntemler, diğer bilimlerin yardımıyla gelişen sorgulama teknikleri, insan psikolojisinin doğal sonuçları ile oluşan toplumsal eğilimler ve kültürel bilincin kazanılması için gerekli olan ideolojik yaklaşım, bu dersin içeriğini oluşturan unsurlardır.

Dersin Amacı: Arkeolojik malzemenin düşünsel anlamda yorumlanmasını, teorik bakış açısı içerisinde ve disiplinler arası yaklaşımlarla daha iyi bir şekilde anlamlandırılmasını amaçlar.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Gamble, C., Arkeolojinin Temelleri, Aktuel Arkeoloji Yayınları, 2014.
- Trigger, B. G., Arkeolojik Düşünce Tarihi, Eski Yeni Yayınları, 2014.
- Renfrew, C., Paul Bahn, Arkeoloji Anahtar Kavramlar, İletişim Yayınları, 2013.
- Yerleşim Sistemleri ve Mekan Analizi Tas1, 2014
- Duru, G., Erdur, O., Arkeoloji: Niye? Nasıl? Ne İçin? Tap, 2003.
- Harris, O.J.T. and C.N. Cipolla. Archaeological Theory at the Millennium: Introducing Current Perspectives. Routledge, London, 2017.
- Trigger, Bruce G. A History of Archaeological Thought (Second Edition). New York: Cambridge University Press, 2007.
- Praetzelis, A. Death by Theory: A Tale of Mystery and Archaeological Theory. AltaMira Press, 2000.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 723 Hellenistik Dönem Seramik Sanatı

Dersin İçeriği: Hellenistik Dönem seramiğinin en önemli seramik stillerinin genel özellikleri ve önceki dönem olan Klasik Dönem seramiğinden aldıkları etkiler, benzerlikler, farklılıklar ve kronolojisi incelenecektir. Hellenistik Döneme özgü kap formları, bu formların erken örnekleri ile aralarındaki bağlantılar ele alınacaktır.

Dersin amacı: Hellenistik Dönem seramik atölyelerinde üretilen en yaygın seramik gruplarını tanımak, ortaya çıkışlarını hazırlayan faktörleri, kronolojisini öğrenmeleri, bölgeler arası çeşitliliği ve etkileşimi incelemek amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Schaefer, J., Hellenistische Keramik aus Pergamon, Berlin, 1968.
- R.M.Cook, Greek Painted Pottery, London 1960.
- R.H.Howland, The Athenian Agora IV, Grek Lamps and their Survivals, Princeton 1958.
- J.P.Green, “ Gnathia and other Overpainted Wares of Italy and Sicily: A Survey”, Céramiques hellénistiques et romaines III, Paris 2001, 57-103.
- S.I.Rotroff, Hellenistic Pottery, Athenian Imported Moldmade Bowls, The Athenian Agora XXII, Princeton 1982.
- S.I.Rotroff, Hellenistic Pottery, Athenian Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, The Athenian Agora XXIX, Princeton, New Jersey 1997.
- S.I. Rotroff, Hellenistic Pottery: The Plain Storage Athenian Agora Volum XXXII, New Jersey, 2006
- A.Laumonier, La céramique hellénistique à reliefs, I, Ateliers “ioniens”, Délos XXXI, Paris 1977.
- H.Thompson, Two Centuries of Hellenitic Pottery, Hesperia III, 1934, 311-480.
- H.Goldmann, The Hellenistic and Roman Periods, Excavations at Gözlü Kule, Tarsus I, Princeton 1950.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 724 Suriye ve Filistin Arkeolojisi

Dersin İçeriği: Suriye Kültür Bölgesi olarak adlandırdığımız bugünkü Suriye, Lübnan, İsrail, Filistin ve Ürdün topraklarını kapsayan bölgenin arkeolojik mirasının anlatılması ve bugüne kadar yapılmış arkeolojik çalışmaları tanıtmak dersin konu içeriğini oluşturmaktadır.

Dersin Amacı: Suriye kültür bölgesindeki arkeolojik çalışmaların tarihçesi ile gerçekleştirilen bilimsel kazılarda ortaya çıkarılan yerleşimleri tanımlamak ve arkeolojik verilerin ışığında Suriye kültür bölgesinin diğer kültür bölgeleriyle olan siyasi, ekonomik ve ekonomik ilişkileri irdelemek bu dersin amacını oluşturmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- P. M. M. G. Akkermann - G.M. Schwartz, The Archaeology of Syria: From Complex Hunter-Gatherers to Early Urban Societies (c.16,000-300 BC), Cambridge, 2003.
- M. Roaf, Mezopotamya ve Eski Yakınoğu, İstanbul, 1996.
- U. Eco, (Ed.), Antik Yakınoğu, İstanbul, 2018.
- A. M. T. Moore, "Prehistory of Syria", Bulletin of the American Schools of Oriental Research 270, 1988, 3-12.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 725 Antik Çağda Sosyal Yaşam

Dersin İçeriği: Antik çağda sosyal ilişkiler, aile yaşamı, yemek alışkanlıkları, filozofların yaşantısı, yeme içme, giyim, takı vb. alışkanlıkları gibi konular anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Antik Çağ Günlük yaşantısının tanıtılması, görsel malzeme desteği ile birlikte öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Blanck, H., Eski Yunan ve Roma'da Yaşam, İstanbul, 1999.
- Deighton, H., Eski Roma Yaşantısında Bir Gün, İstanbul, 1999.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 726 Arkeolojide Küçük Buluntular

Dersin İçeriği: Kazılarda ele geçen seramik, cam, kemik, terracotta, maden gibi buluntuların tasnif edilmesi, tanımlanması ve tarihlendirilmesine yönelik konular anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Antik Çağ Günlük yaşamda kullanılan küçük buluntuların görsel malzeme desteği ile birlikte öğretilmesi.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Deonna W., Exploration archeologique de Delos, XVIII: Le mobilier delien 1938.
- Davidson G. R., Corinth. XII: The Minor Objects 1952.
- Scarisbrick D., Classical Gems: Ancient and Modern Intaglios and Cameos in the Fitzwilliam Museum, 2003.
- Üzlifat C., Türkiye Şise Ve Cam Fabrikaları A.Ş Cam Eserler Koleksiyonu, 1985.
- Anderson-Stojanovi 1987 V. R. Anderson-Stojanović, "The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria", AJA 91, 1987, 105-122.
- Bailey, D. M., A Catalogue of the Lamps in the British Museum, I, Greek, Hellenistic and Early Roman Pottery Lamps, 1975.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 727 Yunan ve Roma Edebiyatı

Dersin İçeriği: Yunan ve Roma edebiyatının dönemleri, sözlü edebiyat, lirizm ve nesrin başlangıcı, Attika dönemi, Hellenistik dönem, Ayrıca Roma Edebiyatı ile ilgili olarak Roma

edebiyatının İlkçağ ve edebiyat öncesi çağı, Başlangıç Çağı, Klasik dönem içinde altın ve gümüş çağlar ve son olarak düşüş çağı gibi konular anlatılacaktır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, Antik Yunan ve Roma Edebiyatının incelenmesidir. Bu derste önce Yunan Edebiyatının ve Roma edebiyatının dönemleri ve yazarlarıyla birlikte detaylarıyla öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Erim, M. Latin Edebiyatı, İstanbul 1987
- Q. Horatius Flaccus. (1994). İambus'lar, Lirik Şiirler, Satura'lar, Mektuplar, (Türkan Uzel Çev.).
- Ankara 1994.
- Latacz J. Antik Yunan Tragedyaları, Çeviri Yılmaz Onay, İstanbul 2020.
- Fridell E., Antik Yunanın Kültür Tarihi, İstanbul 2019.
- Zimmermann B., Antik Yunan Komedi'leri, Çev. Ayşe Selen, İstanbul 2017

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 728 Roma Tarihi

Dersin İçeriği: Bu derste Antik kaynaklar dikkate alınarak Roma İmparatorluğu'nun tarihi, tarihi coğrafyası ve imparatorlar kronolojisi sunulacaktır.

Dersin amacı: Kronolojik olarak Roma tarihinin ve imparatorlarının tanıtılması, kronolojinin görsel malzeme desteği ile birlikte stil kritik yapıp, anlaşılmasının sağlanarak öğretilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Titus Livius, Roma Tarihi.
- Akşit, O. (1985) Roma İmparatorluk Tarihi, İstanbul
- Borchhardt, J. (2002) Der Fries vom Kenotaph für Gaius Caesar in Limyra
- İnan, J. – Alföldi-Rosenbaum, E., Römische und frühbyzantinische Porträtplastik aus der Türkei. Neue Funde, Mainz, 1979.
- Wegner, M., Das römische Herrscherbild, 2, 3. Hadrian, Berlin, 1956.
- Daltrop, G. –Hausmann, U.– Wegner, M., Das römische Herrscherbild, 2, 1. Die Flavier. Vespasian, Titus, Domitian, Nerva, Julia Titi, Domitilla, Domitia, Berlin, 1966.
- Wiggers, H.B. –Wegner, M., Das römische Herrscherbild, 3, 1. Caracalla, Geta, Plautilla, Macrinus bis Balbinus, Berlin, 1971.
- Wegner, M. – Bracker, J. – Real, W., Das römische Herrscherbild, 3, 3. Gordianus III. bis Carinus, Berlin, 1979.

Öğretme Şekli: Görsel materyallerle desteklenen, anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 729 Latin Dili ve Grameri I

Dersin İçeriği: Latince'deki kelimelerin eril, dişil ve cinsiz özelliklerinin anlatımı, buna göre çekim kuralları ve cümle yapıları dersin içeriğini oluşturmaktadır. Latince dilinin grameri verilerek basit metin çözümlenmeleri yapılacaktır. Ayrıca, Latince metinlerin, sık karşılaşılan kalıplaşmış ifade ve anlatımların nasıl çözümleneceği öğrencilere aktarılacaktır.

Dersin Amacı: Temel düzeyde öğrenciye Latince öğretilerek öğrencinin derslerine katkı sağlaması.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Perez, F. Z., Latince Grameri, İstanbul, 1968.
- Öktem, F., Uygulamalı Latin Dili, İstanbul, 2006.
- Alova, E.- Kabağaç, S., Latince- Türkçe Sözlük, İstanbul, 1994.
- Georg Rohde, Samim Sinanoğlu, Lingua Latina I, AÜ DTCF Yayınları.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 730 Koroplastik Sanatı I

Dersin İçeriği: Bu derste Terrakotta figürinlerin teknik özellikleri, üretim aşamaları, kullanım alanları ile Heykeltıraşlık sanatıyla olan ilişkileri incelenir. Daha sonra ise başlangıcından itibaren Yakındoğu, Kıbrıs, Kıta Yunanistanı, Anadolu ve Adalardaki pişmiş toprak figürün üretim merkezleri tanıtılır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, koroplastik (pişmiş topraktan mamul figürinler) eserlerin üretim aşamalarını, kullanım alanları ile fonksiyon ve ikonografik özelliklerini öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Besques, S., Figurines et reliefs grecs en terre cuite, Paris : Réunion des musées nationaux : Louvre, Département des antiquités grecques, étrusques et romaines, cop. 1994.
- Goldman, H. "Excavation at Gözlükule, Tarsus 1936". AJA 41, 2 1937.
- Higgins, R.A., Greek terracottas, London : Methuen, 1967.
- Işın, G., Patara Terrakotaları Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri, İstanbul Ege Yayıncılık 2007.
- Kleiner, G., Parlasca, K., Tanagrafiguren, Berlin [usw.] : De Gruyter, 1984.
- Rohde, E., Griechische Terrakotten, Tübingen : Verl. E. Wasmuth, 1971.
- Rous, I.H., Musées archéologiques d'Istanbul : catalogue des figurines en terres cuites grecques et romanes de Smyrne, İstanbul : Institut français d'études anatoliennes Georges Dumézil, 2016.
- Rumscheid, F., Die figürlichen Terrakotten von Priene : Fundkontexte, Ikonographie und Funktion in Wohnhäusern und Heiligtümern im Licht antiker Parallelbefunde, Wiesbaden : Reichert, 2006.
- Thompson, D. B., The Terracotta Figurines in the Hellenistic Period.
- Troy 3. Princeton 1963.
- Töpperwein, E., Terrakotten von Pergamon. Berlin 1976.
- Uhlenbrock, J.P. et al, The coroplast's art : Greek terracottas of the Hellenistic world, New Rochelle (NY) : Aristide D. Caratzas, 1990.
- Winter, F., Die Typen der Figürlichen Terrakotten. Band III, I - II. Teil. Berlin, Stuttgart 1903.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 731 Antik Dönem Resim Sanatı

Dersin İçeriği: a-Resmin tanımı ve resim sanatı ile ilgili bazı terimler, boya, zemin, malzeme vb. konular ele alınacaktır. b-Resim yapmanın amacı ve bununla ilgili kuramlar. 1-Başlangıcından Klasik Çağa kadar Resim Sanatı: Bu başlık altında Paleolitik çağ mağara resimlerinden başlayarak, sırasıyla Neolitik, Kalkolitik, Tunç çağları ve Demir çağında Anadolu, Mezopotamya, Mısır, Ege Dünyası ve İtalya'daki resim örnekleri ele alınacaktır. 2-Klasik ve Helenistik Çağ Resim sanatı: Bu başlık altında, Klasik çağda resim sanatının sanat olarak ortaya çıkması, getirilen yenilikler, Ressamlar ve eserleri üzerinde durulacak ve bunlardan örnekler verilecektir. Bu başlık altında ayrıca mozaik sanatı üzerinde de durulacaktır. 3-Roma Çağında resim sanatı: Bu başlık altında özellikle Pompeii kentinde bulunan ve orijinali klasik ve Helenistik çağda yapılmış olan resim ve mozaik örnekleri ele alınacaktır. Ayrıca portre resimler tanıtılacaktır. 4-Geç Antik Çağ Resim Sanatı: Bu başlık altında da Hristiyanlığın ortaya çıkmasının ardından Roma dünyasında görülen dini temalı resim örnekleri üzerinde durulacaktır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, en eski örneklerden Orta Bizans Dönemi'ne kadar resim sanatına dair bilgiler verilmesidir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Bingöl O. Arkeolojik Mimaride Resim, 2015 Bingöl O. Samosata I Theos Antiokhos Sarayı, 2013.

- Barbet, Zeugma II Peintures Murales Romaines, Paris 2005.
- Campbell, S., The Mosaics of Antioch, Louiseville, 1988.
- Campbell, S., The Mosaics of Aphrodisias in Caria, Wetteren, 1991.
- Dunbabin, K.M.D., Mosaics of the Greek and Roman World, Cambridge, 2003.
- R. P. Hinks, Catalogue of the Grek, Etruscan and Roman Paintings and Mosaics in the British Museum, Londra 1933.
- M. Önal v.d., Belkıs/Zeugma ve Mozaikleri-Belkıs/Zeugma and Its Mosaics, İstanbul 2006.
- K. Schefold, Vergessenes Pompeji, Berne, Munich 1962.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 732 Antik Çağ Felsefesi

Dersin İçeriği: Felsefenin Doğuşu: Muthostan logosu geçiş, Milet Okulu (Thales, Anaksimandros ve Anaximenes) ve Pythagorasçılar, Elea Felsefesi(Parmenides-Zenon) ve Herakleitos, Plüralistler (Empedokles, Anaxagoras ve Atomcular), Sofistler: Protagoras, Gorgias., Sokrates: Hayatı, Metodolojisi, Etik Anlayışı. Platon: Hayatı, Eserleri, Metafiziği ve Epistemolojisi, Platon: Hayatı, Eserleri, Metafiziği ve Epistemolojisi, Aristoteles: Hayatı, Eserleri, Mantığı. Varlık Felsefesi, Helenistik Felsefeye Giriş: Epikürosçular, Stoacılar.

Dersin Amacı: İlkçağ felsefesine dair bir kavrayış kazanmak.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Felsefe tarihi, Macit Gökberk, Remzi Kitabevi.
- Ahmet Cevizci, İlkçağ Felsefesi Tarihi, Bursa, Asa Kitabevi, 5. Baskı, 2011.
- Ahmet Arslan, İlkçağ Felsefesi Tarihi, İstanbul, Bilgi Üniversitesi, 5 cilt, 2004-2010.
- Ahmet Cevizci, Felsefe Sözlüğü, İstanbul, Say Yayınları, 2011.
- W. Kranz, Antik Felsefe, İstanbul, Sosyal yayınlar.
- Platon, Devlet (çev. S. Eyüboğlu – M. A. Cimcoz), Remzi Kitabevi, 6. Baskı, 1983.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

ARK 733 Müzecilik

Dersin İçeriği: Müzeciliğin Gelişimi; İlk Koleksiyonerlik, Günümüzde Müzecilik, Müze Türleri; Müzeler ve Eğitim; Etiket ve Medya; Müzeler Eser Kazandırma; Satın Alma, Bağış, Mahkeme Yolu ve Kazılar, Eserlerin Envanteri, Müze Personeli; Bakanlık Teşkilatı ve Diğerleri, Müze Mimarisi; Mimari Yönden Müze Türleri; Açık Hava Müzeleri ve Diğerleri, Müze Mekânlarında Kullanılan Malzemeler; Taş, Ahşap, Dokuma, Plastik Ürünler; Müzelerle İlgili Mevzuat; Kanunlar, Yönetmelikler, Genelgeler, İlke Kararları.

Sergileme; Sergileme nedir, Sergilemenin Gelişimi, Müzelerde sergileme; Ön Planlama, Tasarım, Kullanılacak Kaynaklar, Vitrin Sergilerinde Dikkat Çekme; Sergide Teknikler; Otantik Tip, Dökümanlı Tip, Dökümanlı Tip, Sergide Yöntem; Avrupa'da ve Bizde, Vitrin İçerik Eserlerin Sorunu; Vitrin Dışı Eserlerin Sorunları; Müzelerde Koruma; Organik Eserlerde ve İnorganik Eserlerde Bozulma ve Alınacak Tedbirler, Müzelerde Nem; Nemin Etkileri ve Denetimi, Işık ve Hava kirliliği; Biyolojik Etkiler.

Dersin Amacı: Müzeler hakkında arkeoloji öğrencilerine müzeciliğin gelişimi,müze türleri,müze mimarisi,müzelerdeki çalışmalar ve sergilemelerle ilgili konularda genel bilgi vermek bu dersin amacını oluşturmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Eski Eserler ve Müzelerle İlgili Mevzuat. Ankara 1996
- Müzelerde Koruma Çevresel Koşulların Denetimi.İstanbul 1987
- Müzelerin Teşkilatlandırılmasında Pratik Öğütler, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1963

- R.O.Arık, Türk Müzeciliğine Bir Bakış Milli Eğitim Bakanlığı-Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları 11,6 İstanbul 1953
- N. Can, Eski Eserler ve Müzelerle İlgili Kanun, Nizamname ve Emirler Ankara,1948
- M.Önder, Türkiye Müzeleri, Türkiye İş Bankası Yayınları, 1995
- T.Öz, Yurdumuzda Müzeler Nasıl Kuruldu? Neler yapıldı? Nasıl Yapılması Gerekli? VII. Türk Tarihi Kongresi IX-7/2 Ankara, 1973: 951-960
- E.Yücel, Türkiye’de Müzecilik, İstanbul, 1999.
- W.M.K. Shaw, Osmanlı Müzeciliği, İstanbul, 2004.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 734 İran Arkeolojisi

Dersin İçeriği: 1.648.000 km²’lik bir alanı içeren İran, bugünkü sınırları içinde kısmen eski Mezopotamya kültür bölgelerini de içerir. Orta Asya, Pakistan ve Hindistan’dan Anadolu, Suriye ve Mısır’a kadar uzanan çok geniş bir bölgede İran kültürlerinin izini bulmak mümkündür. Bu derste, başlangıcından M.Ö. I. binyılın ilk yarısına kadar İran’da yaşamış ve gelişmiş kültürlerin arkeolojisi ve komşu bölgelerle ilişkileri öğretilecektir.

Dersin Amacı: Bu derste öğrencilere, İran’da ortaya çıkan ve gelişen uygarlıkların arkeolojisi ve sanatının, komşu kültürlerle karşılaştırılarak öğretilmesi amaçlanmaktadır.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Porada, E., Ancient Iran. The Art of Pre-Islamic Times, 1965.
- Potts., D.T., The Archaeology of Elam. G. Formation and Transformation of an Ancient Iranian State, 1999.
- Roaf, M., Sculptures and Sculptors at Persepolis. Iran XXI. 1988, 1-160.
- Wieshöfer, J., Antik Pers Tarihi, 2003.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 735 Latin Dili ve Grameri- II

Dersin İçeriği: Latince’deki kelimelerin eril, dişil ve cinsiz özelliklerinin anlatımı, buna göre çekim kuralları ve cümle yapıları dersin içeriğini oluşturmaktadır. Latince dilinin grameri verilerek basit metin çözümlenmeleri yapılacaktır. Ayrıca, Latince metinlerin, sık karşılaşılan kalıplaşmış ifade ve anlatımların nasıl çözümleneceği öğrencilere aktarılacaktır.

Dersin Amacı: Temel düzeyde öğrenciye Latince öğretilerek öğrencinin derslerine katkı sağlaması.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Perez, F. Z., Latince Grameri, İstanbul, 1968.
- Öktem, F., Uygulamalı Latin Dili, İstanbul, 2006.
- Alova, E.- Kabağaç, S., Latince- Türkçe Sözlük, İstanbul, 1994.
- Georg Rohde, Samim Sinanoğlu, Lingua Latina I, AÜ DTCF Yayınları.

Öğretme Şekli: Anlatım ve tartışma
Eğitim Dili: Türkçe

ARK 736 Koroplastik Sanatı II

Dersin İçeriği: Bu derste Terrakotta figürinlerin teknik özellikleri, üretim aşamaları, kullanım alanları ile Heykeltıraşlık sanatıyla olan ilişkileri incelenir. Daha sonra ise başlangıcından itibaren Yakınoğu, Kıbrıs, Kıta Yunanistanı, Anadolu ve Adalardaki pişmiş toprak figürün üretim merkezleri tanıtılır.

Dersin Amacı: Bu dersin amacı, koroplastik (pişmiş topraktan mamul figürinler) eserlerin üretim aşamalarını, kullanım alanları ile fonksiyon ve ikonografik özelliklerini öğretmektir.

Derste Yararlanılacak Kaynaklar:

- Besques, S., Figurines et reliefs grecs en terre cuite, Paris : Réunion des musées nationaux : Louvre, Département des antiquités grecques, étrusques et romaines, cop. 1994.
- Goldman, H. "Excavation at Gözlükule, Tarsus 1936". AJA 41, 2 1937.
- Higgins, R.A., Greek terracottas, London : Methuen, 1967.
- Işın, G., Patara Terrakotaları Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri, İstanbul Ege Yayıncılık 2007.
- Kleiner, G., Parlasca, K., Tanagrafiguren, Berlin [usw.] : De Gruyter, 1984.
- Rohde, E., Griechische Terrakotten, Tübingen : Verl. E. Wasmuth, 1971.
- Rous, I.H., Musées archéologiques d'Istanbul : catalogue des figurines en terres cuites grecques et romanes de Smyrne, İstanbul : Institut français d'études anatoliennes Georges Dumézil, 2016.
- Rumscheid, F., Die figürlichen Terrakotten von Priene : Fundkontexte, Ikonographie und Funktion in Wohnhäusern und Heiligtümern im Licht antiker Parallelbefunde, Wiesbaden : Reichert, 2006.
- Thompson, D. B., The Terracotta Figurines in the Hellenistic Period.
- Troy 3. Princeton 1963.
- Töpperwein, E., Terrakotten von Pergamon. Berlin 1976.
- Uhlenbrock, J.P. et al, The coroplast's art : Greek terracottas of the Hellenistic world, New Rochelle (NY) : Aristide D. Caratzas, 1990.
- Winter, F., Die Typen der Figürlichen Terrakotten. Band III, I - II. Teil. Berlin, Stuttgart 1903.

Öğretim Şekli: Anlatım ve tartışma

Eğitim Dili: Türkçe

Doç. Dr. Hacer SANCAKTAR
Arkeoloji Bölüm Başkanı